

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΛΕΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΝ**

Ταχ. Δ/ση : Σκαλιστήρη 19 & Πατησίων 207Α
Τ.Κ. : 112 53, Αθήνα
Πληροφορίες : Μ.Τατούλης
Τηλέφωνο : 210 2124098
Fax : 210 2128183
e-mail : me22u174@minagric.gr
ax5u085@minagric.gr

ΘΕΜΑ: «Καθορισμός λεπτομερειών εφαρμογής και άλλες διατάξεις του Μέτρου 4.2 «Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων» του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας περιόδου 2014-2020».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

- 1) Τις εθνικές διατάξεις:
  - α) Του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/2005).
  - β) τον νόμο 4314/2014 (ΦΕΚ 265/Α'/2014) «Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020»
  - γ) τον νόμο Ν. 3874/2010 «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων» (ΦΕΚ Α' 151/06-09-2010)
  - δ) Του Π.Δ. 107/2014 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (ΦΕΚ 174/Α' /2014), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 45 του Ν. 4305/2014 (ΦΕΚ 237/Α' /2014).
  - ε) Του Π.Δ. 70/22-09-2015 (ΦΕΚ Α' 114/2015) «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Μετονομασία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων σε Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταφορά Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού».

στ) Του Π.Δ. 73/23-09-2015 (ΦΕΚ Α' 116/2015) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

ζ) την Κοινή Υπουργική Απόφαση 132537/2011 των υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης – Οικονομικών – Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Έγκριση Κανονισμού Οργανωτικής Διάρθρωσης και Λειτουργίας των Υπηρεσιών του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων και Έγκριση τροποποίησης του Κανονισμού Κατάστασης Προσωπικού του (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.)– Ν.Π.Ι.Δ.».

η) την υπ' αριθμ. 4435/144452/22.11.13 (ΦΕΚ 9078/Β'/04.12.13) κοινή υπουργική απόφαση «Τροποποίηση και αντικατάσταση της αριθμ. 132480/386/10.03.11 (ΦΕΚ 850/Β'/16.05.11) κοινής υπουργικής απόφασης που αφορά στον καθορισμό διαδικασίας υπαγωγής αιτήσεων ενίσχυσης μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων σε προγράμματα ενίσχυσης για την περίοδο 2007–2013 καθώς και της διαδικασίας καταβολής των ενισχύσεων στους δικαιούχους, όπως τροποποιήθηκε με την αριθμ. πρωτ. 1187/38812/28-03-2013 (ΦΕΚ 731/τ.Β/29-03-2013), όπως τροποποιημένη αυτή ισχύει.

θ) την υπ' αριθμ. 4627/152254/06.12.13 (ΦΕΚ 3141/Β'/10.12.13) υπουργική απόφαση «Τροποποίηση και αντικατάσταση της αριθμ. 165386/1386/28.07.11 (ΦΕΚ 1858/Β'/22.09.11) υπουργικής απόφασης που αφορά καθορισμό λεπτομερειών εφαρμογής και άλλες διατάξεις του Μέτρου 123Α «Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων» του Άξονα 1 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) περιόδου 2007–2013 «Αλέξανδρος Μπαλατζής», όπως τροποποιημένη αυτή ισχύει.

ι) την αριθ. 1065/19-4-2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΦΕΚ Β' 1273) για τη «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014–2020»».

ια) Την με αρ. πρωτ. 1865/65330/08-06-2016 ΥΑ περί ανάθεσης καθηκόντων του ΟΠΕΚΕΠΕ ως Οργανισμού Πληρωμών στο πλαίσιο διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης στην Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής ΠΑΑ 2014 -2020 και στη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

ιβ) Την αρ. 909/61979/27-5-2016 (ΑΔΑ ΩΨΑΝ4653ΠΓ-ΔΜ) Εγκύκλιο «Διευκρινίσεις για τον χαρακτηρισμό των νεοεισερχόμενων ως επαγγελματίες αγρότες» του Τμήματος ΙΙΙ της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του ΥΠΑΑΤ.

ιγ) την 103243/09-08-2016 (ΑΔΑ 69ΓΒ46ΨΧ-ΞΧ) εγκύκλιο Οδηγιών του ΟΠΕΚΕΠΕ για τη διαδικασία πληρωμής ανειλημμένων υποχρεώσεων του Μ04 του Υπομέτρου 4.2 της δράσης «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος Ι (Γεωργικό Προϊόν) του ΠΑΑ 2014-2020.

2) Τις ενωσιακές διατάξεις:

α) του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

β) του Καν. (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1698/2005 του Συμβουλίου.

γ) του Καν. (ΕΕ) αριθμ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ.352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) 485/2008 του Συμβουλίου

δ) του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1310/2013 του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17 Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή τους για το έτος 2014 και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου και των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή τους κατά το έτος 2014

ε) του Καν 640/2014 της 11ης Μαρτίου 2014 «για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης ή ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση»

στ) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής της 25ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως κάθε φορά.

ζ) του Καν. (ΕΕ) αριθ. 807/2014 της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων.

η) του Καν. (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

θ) του Καν. (ΕΕ) αριθ. 809/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.

ι) του Καν.(ΕΕ) αριθ. 908/2014 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Καν.(ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους οργανισμούς πληρωμών και άλλους οργανισμούς, τη δημοσιονομική διαχείριση, την εκκαθάριση λογαριασμών, τους κανόνες σχετικά με τους ελέγχους, τις εγγυήσεις και τη διαφάνεια.

3) Τις αποφάσεις – συμπεράσματα της από 4-4-2016 1^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 – (ΠΑΑ 2014-2020) όσον αφορά τα βαθμολογικά κριτήρια του Μέτρου 4.2.

4) Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) όπως κάθε φορά ισχύει.

5) την αριθ. C (2015) 9170/11-12-2015 Απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020.

6) τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων όπως αναφέρεται στο παράρτημα I του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 702/2014.

7) Τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΠΑΑ με το αρ./--2016έγγραφο της.

8) Τη σύμφωνη γνώμη του ΟΠΕΚΕΠΕ με το αρ./--2016έγγραφο του.

9) Το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Απόφασης δεν προκαλείται δημόσια δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Τον καθορισμό λειτουργίας και λεπτομερειών εφαρμογής για τις Δράσεις του Μέτρου 4.2 «Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη (ΠΑΑ) της Ελλάδας περιόδου 2014-2020», ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

ΑΡΘΡΟ 1

1. Το εν λόγω Μέτρο αφορά στη στήριξη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων. Στόχος του, μεταξύ άλλων, είναι:

- α) η αύξηση της προστιθέμενης αξίας των ανωτέρω προϊόντων καθιστώντας τα πιο ελκυστικά στον καταναλωτή,
- β) η ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας και χρήσης νέων τεχνολογιών αλλά και διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον, που περιορίζουν το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής,
- γ) η διατήρηση και δημιουργία θέσεων εργασίας καθώς και η προστασία της ανθρώπινης υγείας.
- δ) η διευκόλυνση της ένταξης των επαγγελματιών αγροτών στη μεταποίηση, προκειμένου αφενός να αυξήσουν το εισόδημά τους αφετέρου να παρέχουν προϊόντα με υψηλή προστιθέμενη αξία. Η παραγωγή και η διάθεση πιο ανταγωνιστικών ποιοτικών προϊόντων συμβάλλει μεταξύ των άλλων στην ενίσχυση των τοπικών αγορών και της τοπικής ανάπτυξης, στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στη συγκράτηση πληθυσμού στην ύπαιθρο.

Γεωγραφική περιφέρεια ανάπτυξης του Μέτρου είναι η Ελληνική Επικράτεια.

2. Ενισχυόμενες δράσεις:

Το Μέτρο αποτελείται από τις εξής δράσεις:

α) ΔΡΑΣΗ 4.2.1 Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος I (γεωργικό προϊόν)

Στο πλαίσιο της εν λόγω Δράσης ενισχύονται αιτήσεις στήριξης από μεταποιητικές επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται στη παραγωγή προϊόντων εντός του Παραρτήματος I της Συνθήκης με αξιοποίηση πρώτης ύλης εντός του Παραρτήματος I της Συνθήκης.

β) ΔΡΑΣΗ 4.2.2 «Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με τελικό προϊόν εκτός Παραρτήματος I (Μη γεωργικό προϊόν)

Στο πλαίσιο της εν λόγω Δράσης ενισχύονται αιτήσεις στήριξης από μεταποιητικές επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται στη παραγωγή προϊόντων εκτός του Παραρτήματος I της Συνθήκης (μη γεωργικό προϊόν) με αξιοποίηση πρώτης ύλης εντός του Παραρτήματος I της Συνθήκης.

γ) ΔΡΑΣΗ 4.2.3 «Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων από επαγγελματίες αγρότες.

Στο πλαίσιο της εν λόγω Δράσης ενισχύονται αιτήσεις στήριξης από επαγγελματίες αγρότες, οι οποίες δραστηριοποιούνται στη παραγωγή προϊόντων εντός ή εκτός του Παραρτήματος I της Συνθήκης με αξιοποίηση πρώτης ύλης εντός του Παραρτήματος I της Συνθήκης.

3. Δικαιούχοι

Οι **επιλέξιμοι δικαιούχοι** ανά δράση ορίζονται ως εξής:

α) Δράση 4.2.1 Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος I (γεωργικό προϊόν)

Στο πλαίσιο της Δράσης 4.2.1 ενισχύονται πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, καθώς και μεγαλύτερες

επιχειρήσεις. Οι δικαιούχοι της συγκεκριμένης δράσης υποχρεούνται να καταρτισθούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Δράση 1.1 "στήριξη για δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και απόκτησης προσόντων" του ΠΑΑ 2014-2020.

β) Δράση 4.2.2 Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εκτός του Παραρτήματος Ι (μη γεωργικό προϊόν)

Στο πλαίσιο της Δράσης 4.2.2 ενισχύονται πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.

γ) Δράση 4.2.3 Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων από επαγγελματίες αγρότες

Στο πλαίσιο της Δράσης 4.2.3. ενισχύονται επαγγελματίες αγρότες, όπως αυτοί ορίζονται βάσει του Ν. 3874/2010 όπως ισχύει κάθε φορά.

Στο πλαίσιο των Δράσεων 4.2.1 & 4.2.2, είναι επιλέξιμη κάθε μορφή επιχείρησης που έχει υποχρέωση τήρησης βιβλίων Β' ή Γ' κατηγορίας. **Εξαιρούνται οι επιχειρήσεις** που λειτουργούν υπό τη μορφή της κοινωνίας, της εταιρείας αστικού δικαίου και της κοινοπραξίας.

Δεν είναι επιλέξιμες οι αιτήσεις:

- α) νομικών προσώπων, τα οποία δεν έχουν συσταθεί και
- β) φυσικών προσώπων, τα οποία δεν έχουν πραγματοποιήσει έναρξη επιτηδεύματος, έως την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στήριξης.

4. Χρηματοδότηση του Μέτρου

Το Μέτρο περιλαμβάνεται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ελληνικό Δημόσιο. Η στήριξη παρέχεται με τη μορφή επιχορήγησης και δύναται να συνδυαστεί με χρηματοδοτικά εργαλεία. Είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής κατά την έννοια της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013.

5. Ενδιάμεσοι φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ).

Οι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ) για την άσκηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, σύμφωνα με το άρθρο 65 του Ν.4314/2014 και την 1065/19-04-2016 (ΦΕΚ 1273/Β') Υ.Α., ορίζονται στην 1064/19-04-2016 (ΦΕΚ 1295/Β') και σε όμοιες αυτής αποφάσεις, όπως ισχύουν κάθε φορά.

6. Κριτήρια Επιλεξιμότητας

Στο πλαίσιο του παρόντος Μέτρου δεν ενισχύονται:

- α) Αιτήσεις στήριξης που υποβάλλονται από φορείς που θεωρούνται **προβληματικές** επιχειρήσεις σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής – Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (Επίσημη Εφημερίδα, C 244, 01-10-2004,

σ. 2-17), και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής της 25ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως κάθε φορά. Στο πλαίσιο της Δράσης 4.2.3, ο όρος ισχύει για όσες επιχειρήσεις δεν λαμβάνουν στήριξη βάσει του κανόνα de minimis (Καν. 1407/2013).

β) Αιτήσεις στήριξης που υποβάλλονται από φορείς για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση καταλογισμού για παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ένταξή τους σε προηγούμενα προγράμματα ή προηγούμενες προσκλήσεις του παρόντος Μέτρου και δεν έχει προσκομισθεί απόδειξη πληρωμής του καταλογισθέντος ποσού στη ΔΟΥ.

γ) Αιτήσεις στήριξης που αφορούν στη μεταποίηση προϊόντων (ως πρώτη ύλη) που δεν ανήκουν στο παράρτημα Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της ΕΕ (ΣΛΕΕ).

δ) Αιτήσεις στήριξης που αφορούν σε γενετικά τροποποιημένα προϊόντα εκτός ζωοτροφών.

ε) Αιτήσεις στήριξης που αφορούν σε λιανικό εμπόριο.

στ) Αιτήσεις στήριξης με αιτούμενο και εγκεκριμένο προϋπολογισμό εκτός των ορίων που αναφέρονται στην παράγραφο 11 του εν λόγω άρθρου.

ζ) Αιτήσεις στήριξης που έχουν περατωθεί φυσικά ή έχουν υλοποιηθεί πλήρως πριν να υποβάλει ο δικαιούχος στον αρμόδιο ΕΦΔ την αίτηση στήριξης, ανεξάρτητα αν όλες οι σχετικές πληρωμές έχουν γίνει από τον δικαιούχο.

η) Αιτήσεις στήριξης νομικών προσώπων που δεν έχουν συσταθεί κατά την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στήριξης.

θ) Αιτήσεις στήριξης φυσικών προσώπων τα οποία δεν έχουν πραγματοποιήσει έναρξη επιτηδεύματος ως την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στήριξης.

ι) Αιτήσεις στήριξης φυσικών προσώπων (ατομικές επιχειρήσεις - κατά κύριο επάγγελμα αγρότες) ηλικίας άνω των 60 ετών.

7. Κριτήρια Επιλογής

Τα κριτήρια επιλογής (βαθμολόγησης) ανά Δράση, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο ΠΑΑ 2014-2020, είναι τα ακόλουθα :

	Δράση 4.2.1		Δράση 4.2.2	Δράση 4.2.3
	Όλοι οι τομείς πλην ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων – Ανθέων - Φαρμακευτικών - Αρωματικών φυτών	Τομείς ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων – Ανθέων - Φαρμακευτικών - Αρωματικών φυτών		
Μέγεθος επιχείρησης	☒	☒		
Χωροθέτηση της επένδυσης λαμβάνοντας υπόψη τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα, τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες της κάθε Περιφέρειας, όπως προκύπτουν από τον Περιφερειακό Σχεδιασμό ή και τις RIS3.	☒	☒	☒	☒
Ιδιωτικά συμφωνητικά με παραγωγούς	☒	☒	☒	
Παραγωγή προϊόντων ποιότητας (όπως ΠΟΠ, ΠΓΕ)	☒		☒	☒
Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον	☒	☒	☒	☒
Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών	☒	☒	☒	☒
Αύξηση θέσεων απασχόλησης	☒	☒	☒	☒
Προστασία του περιβάλλοντος, συμβολή στο μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (όπως εξοικονόμηση ενέργειας και χρήση ΑΠΕ)	☒	☒	☒	☒
Εξοικονόμηση ύδατος	☒	☒	☒	☒

Η μοριοδότηση ανά κριτήριο, οι συντελεστές βαρύτητας και η ελάχιστη βαθμολογία ανά Δράση αποτυπώνονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

8. Ενισχυόμενοι κλάδοι

Οι επιλέξιμοι κλάδοι προς ενίσχυση στο πλαίσιο κάθε Δράσης έχουν ως εξής:

α) Δράση 4.2.1 Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος Ι (γεωργικό προϊόν). Η Δράση αφορά στη μεταποίηση και εμπορία πρώτης ύλης εντός παραρτήματος Ι της ΣΛΕΕ στους παρακάτω τομείς:

- αα) Κρέας – πουλερικά – κουνέλια (όπως σφαγεία βοοειδών, πτηνοσφαγεία, χοιρινών, αιγοπροβάτων, παραγωγή κρεατοσκευασμάτων και προϊόντων με βάση το κρέας, αλλαντικών, μονάδες δημιουργίας ζωικών υποπροϊόντων)
- ββ) Γάλα (όπως επεξεργασία γάλακτος, παραγωγή προϊόντων γάλακτος, τυρί, γιαούρτη)
- γγ) Αυγά (όπως τυποποίηση συσκευασία αυγών)
- δδ) Διάφορα Ζώα (όπως Μέλι – Σηροτροφία – σαλιγκάρια)
- εε) Ζωοτροφές (όπως παραγωγή μιγμάτων ζωοτροφών για οικόσιτα και γουνοφόρα ζώα)
- στοστ) Δημητριακά (όπως παραγωγή αλεύρων, ξήρανση δημητριακών)
- ζζ) Ελαιούχα Προϊόντα (εξαιρούνται οι ιδρύσεις ελαιοτριβείων)
- ηη) Οίνος
- θθ) Οπωροκηπευτικά
- ιι) Άνθη (όπως τυποποίηση και εμπορία ανθέων)
- ιαια) Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά
- ιβιβ) Σπόροι & Πολλαπλασιαστικό Υλικό
- ιγιγ) Ξύδι (π.χ. παραγωγή ξυδιού από οίνο, από φρούτα και άλλες γεωργικές πρώτες ύλες)

β) Δράση 4.2.2 Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εκτός του Παραρτήματος Ι (μη γεωργικό προϊόν)

Στο πλαίσιο της Δράσης ενισχύονται οι εξής κλάδοι:

- αα) Επεξεργασία καπνού για παραγωγή πούρων ή σιγαρίλος
- ββ) Ζυθοποιία
- γγ) Επεξεργασία προϊόντων κυψέλης (γύρη, πρόπολη, βασιλικός πολτός)
- δδ) Μονάδες παραγωγής αιθέριων ελαίων
- εε) Μονάδες πυρηνελαιουργείων

σστ) Μονάδες παραγωγής αποσταγμάτων από οπωροκηπευτικά ή αμπελοοινικής προέλευσης

ζζ) Μονάδες μεταποίησης γεωργικών προϊόντων για την παραγωγή προϊόντων κοσμετολογίας και διατροφής,

ηη) Μονάδες παραγωγής εμπορίας και συσκευασίας προϊόντων θρέψης φυτών

θθ) Μονάδες παραγωγής πυτιάς και συμπυκνωμάτων αυτής.

ιι) Αξιοποίηση παραπροϊόντων (5Ε προτεραιότητα)

ιαια) Βαμβάκι και λοιπές κλωστικές ίνες

ιβιβ) Μονάδες επεξεργασίας κλωστικής κάνναβης και λιναριού)

Οι φορείς που αιτούνται ενίσχυση στο πλαίσιο της ανωτέρω δράσης θα πρέπει να δραστηριοποιούνται στην παραγωγή προϊόντος του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης (γεωργικό προϊόν) και να αξιοποιούν το προϊόν αυτό ως πρώτη ύλη που θα το μεταποιούν περαιτέρω, με αποτέλεσμα να λαμβάνουν τελικά προϊόν εκτός παραρτήματος Ι.

Απαραίτητη προϋπόθεση για να ενταχθούν στην παραπάνω δράση είναι, είτε να διαθέτουν οι ίδιοι την υποδομή για την πρώτη μεταποίηση του γεωργικού προϊόντος που χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη, είτε να την αιτούνται στο πλαίσιο του υποβληθέντος επενδυτικού σχεδίου, ώστε τουλάχιστον ένα ποσοστό του μεταποιημένου προϊόντος που χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη στο πλαίσιο της δεύτερης μεταποίησης, να παράγεται από τον δικαιούχο.

Σε περίπτωση που ο εν δυνάμει δικαιούχος διαθέτει ήδη την υποδομή για την πρώτη μεταποίηση του γεωργικού προϊόντος, το επενδυτικό σχέδιο που υποβάλλεται για ενίσχυση είναι δυνατόν να περιέχει δαπάνες που αφορούν μόνο τη δεύτερη μεταποίηση του προϊόντος αυτού.

γ) Δράση 4.2.3 Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων από επαγγελματίες αγρότες

αα) Κρέας – πουλερικά – κουνέλια (παραγωγή κρεατοσκευασμάτων, αλλαντικών και προϊόντων με βάση το κρέας,)

ββ) Γάλα (όπως επεξεργασία γάλακτος, παραγωγή προϊόντων γάλακτος, τυρί, γιαούρτι)

γγ) Οίνος – Αμπελουργία (συμπεριλαμβάνεται η παραγωγή αποσταγμάτων, ποτών)

δδ) Οπωροκηπευτικά (συμπεριλαμβάνεται η παραγωγή αποσταγμάτων, ποτών)

εε) Ζυθοποιία

στοστ) Μονάδες παραγωγής γεωργικών προϊόντων για την παραγωγή προϊόντων διατροφής

ζζ) Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά (συμπεριλαμβάνεται και η παραγωγή αιθέριων ελαίων)

ηη) Ξύδι (π.χ. παραγωγή ξυδιού από οίνο, από φρούτα και άλλες γεωργικές πρώτες ύλες)

- θθ) Μέλι και επεξεργασία προϊόντων κυψέλης (γύρη, πρόπολη, βασιλικός πολτός)
- ιι) Επεξεργασία καπνού.

Στους ανωτέρω τομείς ενισχύονται ιδρύσεις, εκσυγχρονισμοί, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις, μονάδων παραγωγής και αποθηκευτικών χώρων, συγχωνεύσεις μονάδων, μονάδες διαχείρισης υποπροϊόντων, με τους περιορισμούς που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της παρούσας, ανάλογα με την περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη τη χρηματοδότηση τόσο μέσω της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς ανά τομέα όσο και από άλλα χρηματοδοτικά μέσα.

9. Ενισχυόμενες και μη ενισχυόμενες δαπάνες

α) Στο πλαίσιο των Δράσεων **ενισχύονται δαπάνες** που αφορούν στις εξής κατηγορίες:

αα) Κατασκευή ή βελτίωση κτιριακών υποδομών.

ββ) Διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να εξυπηρετούνται οι ανάγκες της μονάδας.

γγ) Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού. Στις δαπάνες αυτές συμπεριλαμβάνεται και ο εξοπλισμός εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί την λειτουργία της μονάδας, ο εξοπλισμός παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, εξοικονόμησης ύδατος και επεξεργασίας αποβλήτων, όχι ως μεμονωμένη δράση αλλά ως τμήμα της συνολικής επένδυσης.

δδ) Δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης (ενδεικτικά: αγορά fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακών μηχανημάτων, φωτοτυπικών, συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας εγκαταστάσεων).

εε) Ο Δικαιούχος έχει τη δυνατότητα να προβεί στην προμήθεια του εγκεκριμένου μηχανολογικού εξοπλισμού από άλλη εταιρεία από εκείνη της οποίας την προσφορά επέλεξε βάσει της εγκεκριμένης μελέτης, υπό την προϋπόθεση ότι δεν αλλάζουν τα βασικά τεχνικά χαρακτηριστικά και η δυναμικότητα. Το τυχόν επιπλέον κόστος επιβαρύνει αποκλειστικά τον δικαιούχο.

στοστ) Αγορά καινούργιων οχημάτων και συγκεκριμένα:

-ισοθερμικών βυτίων, αναγκαίων για τη μεταφορά του γάλακτος προς τον χώρο τυποποίησης – μεταποίησης.

-βυτιοφόρων αυτοκινήτων μεταφοράς διφασικού πυρήνα για ελαιοτριβεία διφασικής λειτουργίας

-ψυγείων αποκλειστικά για χονδρεμπορία προϊόντων.

-οχημάτων για τη μεταφορά των ζωικών υποπροϊόντων προς τις μονάδες αδρανοποίησης, με προδιαγραφές σύμφωνες με την κείμενη νομοθεσία (Καν.ΕΚ.1069/2009 & Καν.ΕΚ.142/2011), στο πλαίσιο της δράσης που αφορά σε ίδρυση και εκσυγχρονισμό μονάδων αδρανοποίησης υποπροϊόντων σφαγής. Στο πλαίσιο της δράσης αυτής επιδοτούνται μόνο οχήματα που θα εγκριθούν για τη μεταφορά ΖΥΠ κατηγορίας 1 που οι ιδιοκτήτες τους θα αναλάβουν την υποχρέωση να παραλαμβάνουν τα νεκρά ζώα από εκτροφές που ανήκουν στη γεωγραφική περιοχή κάλυψης για την οποία θα δεσμευτούν, προκειμένου να τα διαχειριστούν στην επιχείρησή τους.

-Μέσα εσωτερικής μεταφοράς που καλύπτουν τις ανάγκες της επένδυσης (όπως περνοφόρα, ανυψωτικά).

ζζ) Απόκτηση πιστοποιητικών από αρμόδιους οργανισμούς (όπως ISO, HACCP κ.λ.π.).

ηη) Γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας, όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας.

θθ) Άυλες δαπάνες όπως απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων, δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, σήμανση).

β) Δεν ενισχύονται οι ακόλουθες δαπάνες:

αα) Αγορά οικοπέδου.

ββ) Αγορά ή μίσθωση κτιριακών εγκαταστάσεων παλαιών ή καινούργιων, ανεξάρτητα από την πιθανή προηγούμενη χρήση τους.

γγ) Έργα συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού.

δδ) Προσωρινά έργα μη αμέσως συνδεδεμένα με την εκτέλεση της πράξης (π.χ. προσωρινό υπόστεγο για την φύλαξη υλικών, κλπ).

εε) Εργασίες πράσινου (δενδροφυτεύσεις, γκαζόν, κ.λ.π.) καθώς και έργα διακόσμησης.

σστ) Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου εγκατάστασης της μονάδας πέραν των απολύτως αναγκαίων για την εξυπηρέτηση της μονάδας και για τρέχουσα απόσταση μέχρι 200 μ.

ζζ) Πάσης φύσεως έξοδα, εισφορές, φόροι, δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, ΦΠΑ που ανακτάται, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων.

ηη) Εξοπλισμός αναψυχής (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας κλπ).

θθ) Λοιπός εξοπλισμός γραφείων (γραφομηχανές, αριθμομηχανές, έπιπλα κ.λπ.) εκτός των αναφερομένων στην παράγραφο 8Α του παρόντος άρθρου.

ιι) Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους.

ιαια) Τα μεταχειρισμένα οχήματα και ο μεταχειρισμένος εξοπλισμός

ιβιβ) Οι δαπάνες για απλή αντικατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού (ακόμα και αν πρόκειται για καινούργιο εξοπλισμό)

ιγγ) Επενδυτικές δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων στήριξης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα.

ιδιδ) Δαπάνες με σκοπό τη συμμόρφωση με τα ενωσιακά πρότυπα.

ιεε) Αιτούμενες δαπάνες, η υλοποίηση των οποίων δεν εγκρίθηκε κατά την αξιολόγηση της επένδυσης.

ισιστ) Υπερβάσεις κόστους εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν γίνει αποδεκτές στο πλαίσιο αιτήματος τροποποίησης του δικαιούχου.

ιζζ) Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του, εκτός εάν αυτό προσελήφθη για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή του. Η εκπαίδευση του προσωπικού δεν υπολογίζεται για ενίσχυση εκτός της περίπτωσης που αφορά πιστοποιητικά (π.χ. HACCP) σε νέες τεχνολογίες.

ιηη) Δαπάνες που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας σε τομείς όπου υπάρχει περιορισμός στην παραγωγή από την ΚΟΑ γεωργικών προϊόντων.

ιθθ) Δαπάνες αποξήλωσης και καθαίρεσης γενικότερα. Δαπάνες για τον καθαρισμό της αρχικής θέσης σε περιπτώσεις μετεγκατάστασης και κόστος αποξήλωσης και μεταφοράς του παλαιού εξοπλισμού ή μέρος αυτού στη νέα θέση.

κκ) Δαπάνες που αφορούν την κατασκευή ιστοσελίδας και της δημιουργίας εντύπου διαφημιστικού υλικού της μονάδας.

Εξαιρουμένων των γενικών δαπανών, δαπάνες εργασιών που πραγματοποιήθηκαν νωρίτερα της ημερομηνίας της υποβολής της αίτησης στήριξης, δεν είναι επιλέξιμες. (Άρθρο 60, καν. 1305/2013 (L 347)). Προκειμένου να

καταβληθεί η ενίσχυση, οι αιτούμενες δαπάνες θα πρέπει να έχουν υλοποιηθεί μετά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης στήριξης. Οι γενικές δαπάνες θεωρούνται κατ' εξαίρεση επιλέξιμες και συγχρηματοδοτούνται εάν έχουν πραγματοποιηθεί εντός της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, ακόμα και αν έχουν πραγματοποιηθεί πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης.

Δαπάνες που αφορούν αιτήματα τροποποίησης του δικαιούχου είναι επιλέξιμες αρκεί να έχουν υλοποιηθεί μετά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης στήριξης (εκτός των εξαιρέσεων που προβλέπονται ανωτέρω), μόνο στην περίπτωση που το αίτημα τροποποίησης εγκριθεί.

11. Όρια προϋπολογισμού αιτήσεων στήριξης

Τα όρια προϋπολογισμού των επενδύσεων αφορούν τόσο τον αιτούμενο όσο και τον επιλέξιμο προϋπολογισμό των αιτήσεων στήριξης, δηλαδή τον προϋπολογισμό του έργου, όπως αυτός καθορίζεται μετά το πέρας της αξιολόγησης της αίτησης. Έργα με επιλέξιμο προϋπολογισμό εκτός των ορίων της Δράσης στην οποία υπέβαλαν αίτηση, απορρίπτονται και εάν επιθυμούν να ενταχθούν σε μία από τις παραπάνω Δράσεις, πρέπει να υποβάλλουν νέα αίτηση σε επόμενη πρόσκληση.

Δράση	Κατώτατος αιτούμενος και επιλέξιμος προϋπολογισμός	Ανώτατος αιτούμενος και επιλέξιμος προϋπολογισμός
4.2.1	100.000,00 €	10.000.000,00 €
4.2.2	100.000,00 €	5.000.000,00 €
4.2.3	50.000,00 €	300.000,00 €

Οι εν δυνάμει δικαιούχοι της Δράσης 4.2.3, οι οποίοι έχουν υποβάλλει αίτηση και στο πλαίσιο του Δράσης 4.1 δύναται να υποβάλλουν επενδυτικό σχέδιο με μέγιστο ύψος επένδυσης (συνολικό προϋπολογισμό) αθροιστικά για το Μέτρο 4.1 και τη Δράση 4.2.3 έως 500.000€.

12. Ένταση ενίσχυσης

Η ένταση ενίσχυσης για τη Δράση 4.2.1 φαίνεται στον ακόλουθο Πίνακα:

ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΠΛΗΝ ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΕΥΒΟΙΑΣ)	75%
ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	50%
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	
Θεσσαλία	
Ήπειρος	
Δυτική Ελλάδα	
Κεντρική Μακεδονία	
Ιόνια Νησιά	
Πελοπόννησος	
Κρήτη	
ΛΟΙΠΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	40%
Στερεά Ελλάδα	
Δυτική Μακεδονία	
Αττική	

Τα ανωτέρω ποσοστά προσαυξάνονται άπαξ κατά 20 ποσοστιαίες μονάδες, υπό τον όρο ότι η ανώτατη συνδυασμένη στήριξη δεν υπερβαίνει το 90%, στην περίπτωση

δράσεων που συνδέονται με συγχωνεύσεις οργανώσεων παραγωγών στο πλαίσιο της Δράσης 4.2.1.

Οι **συγχωνεύσεις παραγωγών** που επιθυμούν να ενισχυθούν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης Δράσης και παράλληλα έχουν ενισχυθεί από άλλο πρόγραμμα ως συγχώνευση ομάδας παραγωγών, προσκομίζουν σχετική απόφαση με το ποσοστό χρηματοδότησής τους προκειμένου να υπολογιστεί ορθά το ποσοστό χρηματοδότησης που θα λάβουν από το ΕΓΤΑΑ.

Η ένταση ενίσχυσης για τη Δράση 4.2.2. καθορίζεται ως εξής:

α) για έργα συνολικού προϋπολογισμού **έως 300.000€** η ενίσχυση χορηγείται βάσει του Καν. (Ε.Ε.) 1407/2013 (de minimis).

β) για έργα **άνω των 300.000€** η ενίσχυση θα χορηγείται βάσει του άρθρου 44 του Καν. (ΕΕ) 702/2014, δηλαδή βάσει του ακόλουθου χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων όπως ισχύει κάθε φορά.

Η ένταση ενίσχυσης για τη Δράση 4.2.3. χορηγείται βάσει του Καν. (Ε.Ε.) 1407/2013 (de minimis)

Περιφέρειες NUTS2		Μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης σε ΜΜΕ βάσει άρθρου 44 Καν. (ΕΕ) 702/2014	
		Μεσαίες επιχειρήσεις	Μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις
Περιφέρειες NUTS3		% των επιλέξιμων δαπανών	
Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες με κατά κεφαλή ΑΕΠ υψηλότερο του 60% του μέσου όρου της ΕΕ-27			
Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης		35%	45%
Κεντρικής Μακεδονίας		35%	45%
Θεσσαλίας		35%	45%
Ηπείρου		35%	45%
Δυτικής Ελλάδας		35%	45%
Πελοποννήσου		35%	45%
Βορείου Αιγαίου		35%	45%
Περιοχές «γ» αραιοκατοικημένες περιοχές και σε περιφέρειες NUTS3 ή τμήματα αυτών που έχουν χερσαία σύνορα με χώρα εκτός του ΕΟΧ ή της ΕΖΕΣ			
Στερεά Ελλάδα	Ευρυτανία	25%	35%
Δυτική Μακεδονία	Καστοριά	25%	35%
	Φλώρινα	25%	35%
Πρώην περιοχές «α» (περίοδος έως 31/12/2017)			
Δυτική Μακεδονία	Γρεβενά	25%	35%
	Κοζάνη	25%	35%
Ιόνια Νησιά		25%	35%
Κρήτη		25%	35%
Πρώην περιοχές «α» (περίοδος από 1/1/2018 έως και 31/12/2020)			
Δυτική Μακεδονία	Γρεβενά	20%	30%
	Κοζάνη	20%	30%
Ιόνια Νησιά		20%	30%
Κρήτη		20%	30%
Μη προκαθορισμένες περιοχές «γ»			
Αττική		20%	30%
Στερεά Ελλάδα	Βοιωτία	20%	30%
	Φθιώτιδα	20%	30%
	Εύβοια	20%	30%
	Φωκίδα	20%	30%
Νότιο Αιγαίο		20%	30%

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2
ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ
ΑΡΘΡΟ 2
ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

1. Οι αιτήσεις στήριξης υποβάλλονται από τους δυνητικούς δικαιούχους μετά από σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία ενημέρωσης αυτών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Υπουργική απόφαση 1065/19-04-2016 ΦΕΚ 1273/Β' «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014–2020» (ΣΔΕ).

2. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος εκδίδεται με ευθύνη του αρμόδιου ΕΦΔ και δημοσιεύεται 15 ημέρες πριν την έναρξη κάθε περιόδου υποβολής σε τρεις τουλάχιστον εφημερίδες πανελλαδικής κυκλοφορίας και ταυτόχρονα αναρτάται στο ΔΙΑΥΓΕΙΑ (www.diaugia.gr), στις ιστοσελίδες www.agrotikianaptixi.gr, www.minagric.gr και στην ιστοσελίδα του. Επίσης, ενδείκνυται η λήψη πρόσθετων μέτρων δημοσιοποίησης, όπως:

- α) οργάνωση ανοικτών ημερίδων ενημέρωσης,
- β) οργάνωση Γραφείου Υποστήριξης (Help Desk), ώστε να παρέχονται κατά ενιαίο και τυποποιημένο τρόπο πληροφορίες προς τους δυνητικούς δικαιούχους.

Με ευθύνη του αρμόδιου ΕΦΔ, τα στοιχεία της πρόσκλησης καταχωρούνται στο ΟΠΣΑΑ και μεταφέρονται στο ΠΣΚΕ, μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ.

3. Οι δυνητικοί δικαιούχοι μπορούν, μετά τη δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης, να υποβάλλουν προς τον αρμόδιο ΕΦΔ, αιτήσεις στήριξης κατά το χρονικό διάστημα που ορίζεται σε αυτήν. Η αίτηση στήριξης που υποβάλλει ο δικαιούχος συνοδεύεται από φάκελο υποψηφιότητας που περιλαμβάνει τεχνικοοικονομική μελέτη και τα δικαιολογητικά συμμετοχής όπως ορίζονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας. **Οι δικαιούχοι θα πρέπει να υποβάλλουν μία αίτηση στήριξης ανά ΑΦΜ και περιοχή υλοποίησης. Η αίτηση στήριξης μπορεί να αφορά περισσότερες από μία δράσεις ή δραστηριότητες ανά δράση.**

4. Η υποβολή των αιτήσεων στήριξης – φακέλων υποψηφιότητας, πραγματοποιείται ηλεκτρονικά, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ), σύμφωνα με τυποποιημένα υποδείγματα. Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής. Μετά την ηλεκτρονική υποβολή, οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν, εντός προθεσμίας που καθορίζεται στην πρόσκληση, να αποστείλουν στον αρμόδιο ΕΦΔ, υπογεγραμμένο αποδεικτικό κατάθεσης της αίτησης στήριξης όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ. Η ορθή καταχώριση και υποβολή της αίτησης στη διαδικτυακή εφαρμογή, η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της είναι αποκλειστική ευθύνη του αιτούντος. Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, ο εν δυνάμει δικαιούχος αποδέχεται ότι τα στοιχεία του θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 111 του Καν. 1306/2013 και

ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Χώρας. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ και του Καν. (ΕΚ) 45/2001 περί προστασίας των δεδομένων.

5. Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνυποβληθέντα δικαιολογητικά, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση, ακολουθώντας τη διαδικασία που προβλέπεται στο ΠΣΚΕ. Οι αιτούντες δύνανται να ανακαλέσουν την αίτησης στήριξης στο σύνολό της μετά από σχετικό αίτημά τους, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καν. 809/2014. Η ανάκληση επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρισκόταν πριν υποβάλλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων που ανακαλεί.

6. Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται, με ευθύνη του αρμόδιου ΕΦΔ, μέσω του ΠΣΚΕ. Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου, ο αρμόδιος ΕΦΔ δύνανται να ζητήσει διευκρινιστικά στοιχεία τα οποία οφείλει ο αιτών να προσκομίσει εντός **προθεσμίας** δεκαπέντε (15) ημερών.

7. Στον έλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 48, παρ. 2 του Καν (ΕΕ) 809/2014, περιλαμβάνεται επαλήθευση:

- α) της επιλεξιμότητας του δικαιούχου,
- β) των κριτηρίων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων και άλλων υποχρεώσεων που συνδέονται με την ενέργεια για την οποία ζητείται στήριξη,
- γ) της συμμόρφωσης με τα κριτήρια επιλογής,
- δ) της επιλεξιμότητας των δαπανών της πράξης.

8. Στο Α' στάδιο διοικητικού ελέγχου ελέγχεται η εμπρόθεσμη υποβολή, η πληρότητα και η συμμόρφωση των υποβληθεισών αιτήσεων ως προς τους όρους επιλεξιμότητας. Για το σκοπό αυτό, συμπληρώνεται κατάλληλο φύλλο διοικητικού ελέγχου που απεικονίζεται στο ΠΣΚΕ.

9. Στο Β' στάδιο διοικητικού ελέγχου, το σύνολο των παραδεκτών αιτήσεων βαθμολογούνται με βάση τα κριτήρια επιλογής και προσδιορίζεται το ποσοστό και το ποσό στήριξης. Για το σκοπό αυτό, συμπληρώνεται κατάλληλο φύλλο διοικητικού ελέγχου κριτηρίων επιλογής που απεικονίζεται στο ΠΣΚΕ.

Με βάση τα αποτελέσματα του σταδίου αυτού, εκδίδεται Πίνακας στον οποίο οι βαθμολογούμενες αιτήσεις κατατάσσονται με φθίνουσα βαθμολογική σειρά. Στον πίνακα αυτόν επισημαίνονται:

- (α) οι αιτήσεις που επιλέγονται προς στήριξη, για τις οποίες ο προϋπολογισμός δημόσιας ενίσχυσης δεν υπερβαίνει αθροιστικά τον αντίστοιχο της πρόσκλησης και η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη του ελάχιστου ορίου που έχει τεθεί στην πρόσκληση,
- (β) το οικονομικό αντικείμενο των αιτήσεων, έτσι όπως διαμορφώθηκε από το διοικητικό έλεγχο,

(γ) οι αιτήσεις που δεν επιλέγονται προς στήριξη και οι λόγοι απόρριψής τους.

Ο ανωτέρω πίνακας συνοδεύεται από σαφείς πληροφορίες για την πρόσβαση των αιτούντων στο αναλυτικό αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου όπως αυτό απεικονίζεται στο ΠΣΚΕ, τη δυνατότητα υποβολής προσφυγής (ενδικοφανούς προσφυγής) κατά την έννοια του άρθρου 25 του Ν. 2690/1999 καθώς και τον τρόπο, τον τόπο και τις προθεσμίες υποβολής της εν λόγω προσφυγής. Ο πίνακας δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο (ανάρτηση στις ιστοσελίδες του ΠΑΑ και των ΕΦΔ, αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στον ενδιαφερόμενο και τυχόν άλλα μέσα) για την ενημέρωση των αιτούντων.

Η προσφυγή υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ (το αποδεικτικό κατάθεσης αποστέλλεται στον ΕΦΔ υπογεγραμμένο) και μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ με ευθύνη του ΕΦΔ. **Η προσφυγή εξετάζεται από Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων εντός δεκαπέντε (15) ημερών**, σύμφωνα με την αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ712 (ΦΕΚ τ.Β' 1822/-24-8-2015) Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, όπως ισχύει κάθε φορά. Μέσω της διαδικτυακής υπηρεσίας μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ και οι Διοικητικοί Έλεγχοι των Ενστάσεων με τα φύλλα αξιολόγησής τους. Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης, επικαιροποιείται ο Πίνακας Β' Σταδίου, ο οποίος αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και κοινοποιείται αμελλητί στο σύνολο των ενδιαφερομένων.

Στην περίπτωση που ο συνολικός αιτούμενος προϋπολογισμός των αιτήσεων ενίσχυσης δεν καλύπτει τον προϋπολογισμό της πρόσκλησης, ο ΕΦΔ δεν υποχρεούται στην ανάρτηση του παραπάνω πίνακα, αλλά μπορεί να προχωρά άμεσα στην έκδοση των προβλεπόμενων διοικητικών πράξεων (αποφάσεις ένταξης ή απόρριψης).

10. Ο διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης (συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης των προσφυγών) δύναται να διενεργηθεί από υπαλλήλους του ΕΦΔ, μητρώο αξιολογητών ή/και εξωτερικό αξιολογητή (ιδιώτη) ο οποίος επιλέγεται από τον ΕΦΔ ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Στις περιπτώσεις του μητρώου αξιολογητών και του εξωτερικού αξιολογητή, τα παραδοτέα υπόκεινται σε διοικητικό έλεγχο από τον ΕΦΔ ο οποίος συμπληρώνει σχετικό Υπόδειγμα για κάθε έργο που ελέγχει. Οι αξιολογητές των αιτήσεων στήριξης καθορίζονται με Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων ή του αρμόδιου ΕΦΔ. Τα άτομα που μετέχουν στη διαδικασία του διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης υποχρεούνται να υποβάλλουν **Υπεύθυνη Δήλωση** που αναφέρει ότι δεν είναι σύμβουλοι ή δεν συμμετέχουν στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση επιχειρήσεων που έχουν καταρτίσει ή συμμετέχουν στην κατάρτιση των αιτήσεων αυτών.

ΑΡΘΡΟ 3

ΕΝΤΑΞΗ, ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΤΑΞΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

1. Μετά την ολοκλήρωση της προηγούμενης διαδικασίας συντάσσονται στο ΠΣΚΕ οι οριστικοί πίνακες αποτελεσμάτων του διοικητικού ελέγχου (αξιολόγησης). Οι αιτήσεις στήριξης και οι διοικητικοί έλεγχοι αυτών με τα φύλλα αξιολόγησης, μεταφέρονται από το ΠΣΚΕ στο ΟΠΣΑΑ όπου κάθε αίτηση λαμβάνει μοναδικό κωδικό.

2. Οι δικαιούχοι αιτήσεων που επιλέχθηκαν προς στήριξη υποχρεούνται να προσκομίσουν εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών:

- α) **αντίγραφο κίνησης (extrait)** του τραπεζικού λογαριασμού που θα χρησιμοποιηθεί για την υλοποίηση της επένδυσης από το οποίο αποδεικνύεται ότι ο δικαιούχος έχει κατατεθειμένα τα ίδια κεφάλαια, βάσει επιλέξιμου χρηματοδοτικού σχήματος, προκειμένου να τα χρησιμοποιήσει για την υλοποίηση της επένδυσης.
- β) Τα δικαιολογητικά ένταξης που αποτυπώνονται στο Παράρτημα Ι της παρούσης.

Στη συνέχεια εκδίδεται Απόφαση Ένταξης Πράξης, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 66 του Ν. 4314/2014, με την οποία κάθε αίτηση χαρακτηρίζεται ως πράξη του Π.Α.Α. κατά την έννοια του άρθρου 2.(9) Καν (ΕΕ) 1303/2013. Σε περίπτωση που δεν προσκομισθούν τα αιτούμενα δικαιολογητικά εντός της ταχθείσας προθεσμίας, η πράξη απορρίπτεται και η διαδικασία ακολουθείται για την επόμενη κατά σειρά πράξη του οριστικοποιημένου πίνακα Β' Σταδίου εφόσον έχει αναρτηθεί τέτοιος πίνακας από τον αρμόδιο ΕΦΔ.

3. Η έκδοση του σχεδίου Απόφασης Ένταξης πραγματοποιείται στο ΟΠΣΑΑ με ευθύνη του ΕΦΔ και με βάση τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις σχετικές αιτήσεις και τα αποτελέσματα του διοικητικού ελέγχου αυτών. Κάθε Απόφαση Ένταξης περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

- α) τον δικαιούχο (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία δικαιούχου)
- β) τον κωδικό ΟΠΣΑΑ
- γ) τα βασικά στοιχεία των αντίστοιχων πράξεων (τίτλο πράξης, περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, αναλυτικό προϋπολογισμό της πράξης, τόπο υλοποίησης ή έδρα εκμετάλλευσης, χρηματοδοτικό σχήμα, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κ.λπ.)
- δ) τις υποχρεώσεις/δεσμεύσεις του δικαιούχου,
- ε) τη διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης,
- στ) προβλεπόμενες κυρώσεις σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπίας.

Αναφορικά με το αναλυτικό φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της κάθε πράξης ή τις αναλυτικές δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται από το δικαιούχο κάθε πράξης, η απόφαση παραπέμπει στην αίτηση στήριξης, όπως αυτή έχει υποβληθεί από το δικαιούχο στο ΠΣΚΕ και διαμορφωθεί κατά το διοικητικό έλεγχό της.

Η απόφαση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ, καταχωρείται στο ΟΠΣΑΑ από τον αρμόδιο ΕΦΔ και δημιουργείται τεχνικό δελτίο πράξης. Η

απόφαση ένταξης μεταφέρεται στο ΠΣΚΕ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ και με ευθύνη του αρμόδιου ΕΦΔ κοινοποιείται ατομικά στον Δικαιούχο με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος μέσω του ΠΣΚΕ.

4. Η ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης αποτελεί το χρονικό σημείο ανάληψης νομικής δέσμευσης για τη στήριξη της πράξης που περιλαμβάνεται σε αυτήν. Ο δικαιούχος έχει τη δυνατότητα να ξεκινήσει την υλοποίηση της επένδυσης πριν την έκδοση της απόφασης ένταξής του στο Μέτρο με δική του ευθύνη. Η διάρκεια υλοποίησης της πράξης ορίζεται στην απόφαση ένταξης και μπορεί να τροποποιείται με αιτιολογημένη απόφαση του οργάνου που την εξέδωσε μετά από πρωτοβουλία του ή πριν τη λήξη της, μετά από αίτημα του δικαιούχου. Αφορά στην απαραίτητη χρονική περίοδο για την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης μέχρι τη στιγμή που θα έχουν εκπληρωθεί οι ειδικότεροι στόχοι, όροι και υποχρεώσεις που τίθενται στην απόφαση ένταξής της.

5. Η διαπίστωση της ανάγκης ανάκλησης της απόφασης ένταξης πράξης μπορεί να προκύψει:

α) Με την υποβολή αιτήματος από το δικαιούχο, σε εφαρμογή του άρθρου 3 Καν (ΕΕ) 809/2014, στο οποίο αναλύονται οι λόγοι αδυναμίας εκτέλεσης της πράξης σύμφωνα με τους όρους ένταξής της.

β) Μετά από διαπιστωμένη απάτη, βάσει απόφασης αρμόδιας δικαστικής αρχής.

γ) Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της πράξης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις/εμπλοκές σε σχέση με την προγραμματισθείσα πρόοδο ή τους όρους ένταξής της. Ενδεικτικά και κατά περίπτωση Μέτρου / Δράσης, η διαδικασία δύναται να ενεργοποιείται εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχων εθνικών ή ενωσιακών ελεγκτικών οργάνων ή όταν διαπιστώνεται:

αα) η παρέλευση του χρόνου καταβολής πρώτου αιτήματος πληρωμής ή υλοποίησης της πράξης, χωρίς έγκριση σχετικής παράτασης·

ββ) σοβαρή εμπλοκή στην ανάληψη νομικών δεσμεύσεων·

γγ) μη αποδεκτή απόκλιση του φυσικού αντικειμένου·

δδ) αδυναμία στην καθολική πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου και της επιλεξιμότητάς του με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης·

εε) άλλη παράβαση του εθνικού ή ενωσιακού θεσμικού πλαισίου η οποία διενεργείται από τον δικαιούχο δόλια και δεν επιδέχεται θεραπεία.

6. Στις περιπτώσεις που απαιτείται, ο ΕΦΔ σύμφωνα με το άρθρο 66 παρ. 4 του Ν. 4314/2014, θέτει την πράξη σε καθεστώς επιτήρησης με αποστολή προειδοποιητικής επιστολής στο δικαιούχο της πράξης στην οποία προσδιορίζονται οι αποκλίσεις και καθορίζονται διορθωτικά μέτρα και περίοδος συμμόρφωσης του δικαιούχου ανάλογα με την περίπτωση. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του δικαιούχου με αυτά ή σε κάθε άλλη περίπτωση, ο ΕΦΔ προβαίνει σε έκδοση σχετικής Απόφασης με την οποία ανακαλείται η ένταξη της εν λόγω πράξης ή με την οποία τροποποιείται η Απόφαση Ένταξης στην οποία

περιλαμβανόταν. Η απόφαση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και κοινοποιείται ατομικά (μέσω ηλεκτρονικού ή απλού ταχυδρομείου) στο δικαιούχο. Στην περίπτωση που για τη συγκεκριμένη πράξη, η οποία ανακαλείται, έχει καταβληθεί δημόσια ενίσχυση, τότε γίνεται ανάκτηση του ποσού σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, σύμφωνα με το άρθρο του 4 Καν (ΕΕ) 640/2014.

7. Οι αιτήσεις ανάκλησης και ο διοικητικός έλεγχος αυτών καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ από τον δικαιούχο ή τον αρμόδιο ΕΦΔ κατά περίπτωση και μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ. Οι αποφάσεις ανάκλησης καταχωρούνται στο ΟΠΣΑΑ από τον ΕΦΔ και ενημερώνεται το ΠΣΚΕ μέσω του οποίου κοινοποιούνται στους δικαιούχους.

8. Η διαπίστωση της ανάγκης **τροποποίησης** της πράξης μπορεί να προκύψει:

α) Με την υποβολή προς τον αρμόδιο ΕΦΔ αίτησης τροποποίησης στοιχείων της πράξης από το δικαιούχο. Στην αίτηση θα πρέπει να αναφέρονται τα σημεία τροποποίησης, να τεκμηριώνονται επαρκώς οι λόγοι τροποποίησης στοιχείων της πράξης και να επισυνάπτονται όλα τα έγγραφα και δικαιολογητικά που το τεκμηριώνουν. Αντίστοιχη αίτηση υποβάλλεται και για τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Καν. 640/2014. Στην περίπτωση τροποποίησης φυσικού αντικειμένου, η απόφαση τροποποίησης πρέπει να έχει εκδοθεί πριν την υποβολή του αιτήματος πληρωμής.

β) Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης της πράξης και ελέγχου αυτής, στην περίπτωση που διαπιστώνονται αλλαγές στα στοιχεία της πράξης όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης ή αποκλίσεις κατά την υλοποίηση της πράξης (λόγω διαχειριστικών προβλημάτων, εμπλοκών στην εκτέλεση της πράξης κ.α.)

9. Αίτηση τροποποίησης μπορεί να υποβληθεί για:

α) τροποποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης. Επιτρέπονται συνολικά μέχρι και τρεις τροποποιήσεις φυσικού και οικονομικού αντικειμένου καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου.

β) παράταση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της Πράξης.

γ) αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου (της νομικής μορφής, της επωνυμίας της επιχείρησης κλπ.).

δ) αλλαγή δικαιούχου.

ε) αλλαγή του χρηματοδοτικού σχήματος (π.χ. ίδια συμμετοχή, τραπεζικός δανεισμός κλπ.).

στ) αλλαγή τραπεζικού λογαριασμού.

ζ) αλλαγή τοποθεσίας υλοποίησης της επένδυσης.

η) διόρθωση προφανών σφαλμάτων.

10. Οι αιτήσεις τροποποίησης υποβάλλονται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ). Μετά την ηλεκτρονική υποβολή, οι δικαιούχοι οφείλουν, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής,

να αποστείλουν στον ΕΦΔ αποδεικτικό κατάθεσης της αίτησης τροποποίησης, όπως αυτό παράγεται από το ΠΣΚΕ, όπως και τα δικαιολογητικά τροποποίησης που αποτυπώνονται στο Παράρτημα Ι της παρούσης.

11. Με την ολοκλήρωση της υποβολής αιτήματος τροποποίησης από το δικαιούχο ή τη διαπίστωση της ανάγκης αλλαγής στοιχείων της πράξης, ο ΕΦΔ εξετάζει τις διαφοροποιήσεις ιδίως ως προς:

- α) την επίπτωσή τους στα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής·
- β) τη σκοπιμότητα της τροποποίησης.

12. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να τηρούνται οι όροι και προϋποθέσεις ένταξης της πράξης και να μην αλλοιώνεται το αποτέλεσμα της αξιολόγησής της σε βαθμό που να καθιστά την πράξη μη επιλέξιμη. Επιπλέον, οι σχετικές μεταβολές δεν πρέπει να συνιστούν σημαντική τροποποίηση της πράξης κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 71, παρ. 1 του Καν (ΕΕ) 1303/2013 και συγκεκριμένα:

- α) παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος,
- β) αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα,
- γ) ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους,
- δ) τροποποιήσεις που έρχονται σε αντίθεση με τους στόχους και τις δεσμεύσεις της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής δεν γίνονται δεκτές,

13. Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης, ο ΕΦΔ προβαίνει σε τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης, εφόσον επηρεάζονται βασικά στοιχεία αυτής. Σε περίπτωση που δεν απαιτείται τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης, ο ΕΦΔ ενημερώνει εγγράφως το δικαιούχο για την έγκριση ή απόρριψη του αιτήματός του. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της αίτησης τροποποίησης καταχωρίζεται στο ΠΣΚΕ και μεταφέρεται στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ με ευθύνη του αρμόδιου ΕΦΔ.

14. Αλλαγές στο χρηματοδοτικό σχήμα της απόφασης έγκρισης, ως προς τη συμμετοχή των δικαιούχων με ίδια κεφάλαια γίνονται δεκτές μόνο εφόσον το ύψος των ιδίων κεφαλαίων είναι μεγαλύτερο ή ίσο με το 25% του συνολικού κόστους της επένδυσης

15. Τα κριτήρια που ελήφθησαν υπόψη για τη βαθμολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης και την ένταξή τους στο Μέτρο δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο τροποποίησης κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου, εκτός των περιπτώσεων που μετά την εξέταση της αίτησης τροποποίησης και την εκ νέου βαθμολόγηση της αίτησης ενίσχυσης, δεν μεταβάλλεται η συνολική βαθμολογία αυτού ή δεν πέφτει κάτω από τη βαθμολογία του τελευταίου ενταγμένου.

ΑΡΘΡΟ 4

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

1. Κατά τη διάρκεια υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων και πριν την καταβολή μέρους ή του συνόλου της δημόσιας δαπάνης, διενεργείται διοικητικός έλεγχος ο οποίος περιλαμβάνει και επιτόπια επίσκεψη στην τοποθεσία υλοποίησης της επένδυσης σύμφωνα με το άρθρο 48 του Καν (ΕΕ) 809/2014. Ο έλεγχος ανατίθεται σε Επιτροπές Παρακολούθησης, οι οποίες συστήνονται και συγκροτούνται με απόφαση του Περιφερειάρχη και έχουν χωρική αρμοδιότητα την Περιφέρεια ή Περιφερειακή Ενότητα υλοποίησης των επενδύσεων. Για κάλυψη αιτιολογημένων αναγκών ή αδικαιολόγητων καθυστερήσεων δύναται να συγκροτηθούν περισσότερες από μία Επιτροπές Παρακολούθησης ανά Περιφέρεια / Περιφερειακή Ενότητα.

Οι Επιτροπές Παρακολούθησης είναι **τουλάχιστον τριμελείς** και συστήνονται από υπαλλήλους του Δημοσίου Τομέα (στενού και ευρύτερου) από τις παρακάτω αναφερόμενες ειδικότητες (ένας για κάθε ειδικότητα με τον αναπληρωτή του):

- α) Έναν Γεωπόνο Αγροτοοικονομολόγο κατά προτίμηση ή άλλον Γεωτεχνικό, μέλος του ΓΕΩΤΕΕ,
- β) έναν Πολιτικό Μηχανικό κατά προτίμηση ή Αρχιτέκτονα ή Τοπογράφο Μηχανικό και
- γ) έναν Μηχανολόγο Μηχανικό κατά προτίμηση ή Ηλεκτρολόγο Μηχανικό, κατά περίπτωση.

Δεν μπορεί να συμμετέχει στην επιτροπή ως μέλος, υπάλληλος ή οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο που συμμετείχε στην αξιολόγηση των επενδύσεων που ελέγχει. **Οι ανωτέρω Επιτροπές μπορούν να συνεπικουρούνται με εντολή Περιφερειάρχη και από άλλες ειδικότητες κατά περίπτωση.**

2. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης είναι:

- α) Η παρακολούθηση των πράξεων με επιτόπιες επισκέψεις.
- β) Ο έλεγχος της πιστής εκτέλεσης των πράξεων, σύμφωνα με την εγκεκριμένη πράξη (αρχική ή τροποποιημένη).
- γ) Ο έλεγχος της πιστότητας των στοιχείων που παρέχει ο δικαιούχος προκειμένου να διαπιστωθεί η πρόοδος της πράξης.
- δ) Ο έλεγχος και οι τυχόν διορθώσεις των συγκεντρωτικών και αναλυτικών καταστάσεων δαπανών που υποβάλλονται από τους δικαιούχους της πράξης.
- ε) Η συμπλήρωση των απαραίτητων υποδειγμάτων για την καταβολή των οικονομικών ενισχύσεων.
- στ) Ο έλεγχος των επενδυτικών σχεδίων μετά την ολοκλήρωσή τους και κατά τη διάρκεια των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων.

ΑΡΘΡΟ 5

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

1. Οι αιτήσεις καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης πραγματοποιούνται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ). Οι διοικητικοί έλεγχοι των αιτήσεων αυτών καταχωρίζονται με ευθύνη των Επιτροπών Παρακολούθησης στο ΠΣΚΕ μαζί με τα φύλλα διοικητικών ελέγχων (που περιλαμβάνει και επιτόπιο έλεγχο) τα οποία μεταφέρονται αυτόματα στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ. Στην αίτηση διευκρινίζεται αν πρόκειται για ενδιάμεση ή τελική δόση της Δημόσιας Ενίσχυσης καθώς και το αιτούμενο από το δικαιούχο ποσό. Μετά την ηλεκτρονική υποβολή, ο δικαιούχος οφείλει, εντός πέντε (5) ημερών, να αποστείλει στην αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης υπογεγραμμένο αποδεικτικό κατάθεσης της αίτησης όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ. Μαζί, υποβάλει στην αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης τα δικαιολογητικά που ορίζονται στο Παράρτημα Ι με τα οποία θα αποδεικνύεται ότι πληρούνται οι χρηματοδοτικές προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στο θεσμικό πλαίσιο του Μέτρου και ότι η πράξη εκτελέστηκε σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη (αρχική ή τροποποιημένη). Η πρώτη αίτηση πληρωμής αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 25% του επιλέξιμου προϋπολογισμού της πράξης. Οι αιτήσεις ενδιάμεσης πληρωμής και η αίτηση τελικής πληρωμής αντιστοιχούν κατ' ελάχιστον στο 20% του επιλέξιμου προϋπολογισμού της πράξης. Το μέγιστο πλήθος των αιτημάτων πληρωμής που μπορεί να υποβάλλει ο δικαιούχος θα καθορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης στο Μέτρο.

2. Οι δικαιούχοι επενδυτικής στήριξης σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 45 Καν (ΕΕ) 1305/2013, μετά την ένταξη της πράξης τους, έχουν δικαίωμα να αιτηθούν στον ΕΦΔ, τη χορήγηση **προκαταβολής**. Το ύψος της προκαταβολής μπορεί να ανέλθει μέχρι 50% της Δημόσιας Ενίσχυσης που **υπολείπεται για την ολοκλήρωση της πράξης**. Η δυνατότητα προκαταβολής προϋποθέτει σύσταση τραπεζικής εγγύησης ή ισοδύναμης εγγύησης του Δημοσίου που αντιστοιχεί στο 100% του ποσού της προκαταβολής. Η εγγύηση συστήνεται υπέρ του ΟΠΕΚΕΠΕ και η αποδέσμευσή της μπορεί να πραγματοποιείται σταδιακά, με την εκκαθάριση περισσότερων της μιας αιτήσεων πληρωμής. Μαζί με το αίτημα προκαταβολής, ο δικαιούχος συνυποβάλλει τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ι της παρούσας, δικαιολογητικά.

3. Οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να ανακαλέσουν την αίτηση πληρωμής/προκαταβολής που έχουν υποβάλλει ή τμήμα αυτής σύμφωνα με το άρθρο 3, Καν (ΕΕ) 809/2014 από τη στιγμή που υποβάλλεται η αίτηση πληρωμής/προκαταβολής και μέχρι την ολοκλήρωση της πράξης που συνδέεται με την εν λόγω αίτηση. Ο ΕΦΔ εξετάζει το αίτημα και ενεργεί με την ακόλουθη σειρά:

- α) Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση, ενημερώνει το δικαιούχο ώστε να υποβάλει νέα αίτηση πληρωμής με την οποία αντιλογίζεται η καταβληθείσα ενίσχυση και η οποία συνοδεύεται από αποδεικτικό κατάθεσης της εν λόγω ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών τόκων, στο λογαριασμό που τηρεί ο ΟΠΕΚΕΠΕ

για τις ανάγκες του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2020. Στη συνέχεια ακολουθείται η διαδικασία έγκρισης της αίτησης πληρωμής ή προκαταβολής.

β) Αν δεν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση στο δικαιούχο, καταχωρίζει στο ΠΣΚΕ το παραδεκτό της ανάκλησης και ενημερώνει εγγράφως τον δικαιούχο.

γ) Η αίτηση πληρωμής ανακαλείται από τον δικαιούχο και στην περίπτωση που ο φάκελος με τα δικαιολογητικά και τα παραστατικά που συνοδεύει το αίτημα πληρωμής, του έχει επιστραφεί από την αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης **λόγω μη πληρότητας** (έλλειψη δικαιολογητικών, παραστατικών, ανάγκη παροχής διευκρινίσεων κ.λ.π.) **και μη συμπλήρωσής του εντός μηνός** από την ημερομηνία που ο δικαιούχος ενημερώθηκε σχετικά από την Επιτροπή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

δ) Αίτηση ανάκλησης από το δικαιούχο δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή στις περιπτώσεις που έχει ενημερωθεί για διενέργεια ελέγχου ή υπάρχουν ευρήματα έλεγχου.

Η ανάκληση επαναφέρει το δικαιούχο στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλει την εν λόγω ανακαλούμενη αίτηση πληρωμής.

4. Οι δικαιούχοι μπορούν, σε περιπτώσεις προφανών σφαλμάτων, να διορθώσουν και να προσαρμόσουν την αίτηση πληρωμής ή προκαταβολής ή/και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά, οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή τους, σύμφωνα με το άρθρο 4, Καν (ΕΕ) 809/2014. Για το σκοπό αυτό υποβάλλουν προς τον ΕΦΔ, τροποποιημένη ή νέα συμπληρωματική αίτηση πληρωμής, ενδεχομένως μαζί με τα προς διόρθωση δικαιολογητικά, περιγράφοντας το προφανές σφάλμα. Η αίτηση εξετάζεται από τον ΕΦΔ, ο οποίος, εφόσον αναγνωρίσει το προφανές σφάλμα ενεργεί ως ακολούθως:

α) Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί αλλά η αίτηση που περιέχει τα προφανή σφάλματα δεν έχει περιληφθεί σε παρτίδα, τότε τροποποιείται η εν λόγω αίτηση.

β) Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί και η αίτηση που περιέχει τα προφανή σφάλματα έχει περιληφθεί σε παρτίδα αλλά δεν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση, τότε τροποποιείται η εν λόγω αίτηση, αφού αυτή εξαιρεθεί από την παρτίδα με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ.

γ) Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση στο δικαιούχο και με την εν λόγω διόρθωση προκαλείται καταβολή επιπλέον ενίσχυσης τότε αυτή καταβάλλεται.

δ) Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση στο δικαιούχο και προκαλείται υποχρέωση επιστροφής μέρους ή του συνόλου της ενίσχυσης, τότε αντιλογίζεται η εσφαλμένως καταβληθείσα ενίσχυση η οποία συνοδεύεται από αποδεικτικό κατάθεσης της εν λόγω ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών τόκων, στο λογαριασμό που τηρεί ο ΟΠΕΚΕΠΕ για τις ανάγκες του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2020 και ακολουθείται η διαδικασία ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων πόρων.

5. Μετά την παραλαβή κάθε αίτησης, η αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης πραγματοποιεί διοικητικό έλεγχο επί της εν λόγω αίτησης και εξετάζει την πληρότητα αυτής. Στην περίπτωση ελλιπούς ή/και λανθασμένης αίτησης, ενημερώνει το δικαιούχο για την αποστολή των ελλειπόντων ή/και ορθών δικαιολογητικών εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης άλλως επιστρέφεται στο δικαιούχο ως μη πλήρης. Στην περίπτωση πλήρους αίτησης, η Επιτροπή Παρακολούθησης πραγματοποιεί διοικητικό έλεγχο σύμφωνα με το άρθρο 48 Καν (ΕΕ) 809/2014, εξετάζοντας τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβαλλόμενων δικαιολογητικών και τη συμφωνία αυτών με την ηλεκτρονική καταχώρηση. Το αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου καταχωρίζεται μέσω ΠΣΚΕ από την αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης η οποία και διαβιβάζει **εντός πέντε ημερών** στον ΕΦΔ υπογεγραμμένο αντίγραφο, όπως αυτό παράγεται από το ΠΣΚΕ. Η Επιτροπή Παρακολούθησης πρέπει να έχει ολοκληρώσει την εργασία της για κάθε αίτηση πληρωμής και να αποστείλει τον σχετικό φάκελο στον ΕΦΔ εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία της αποστολής των τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών με τα οποία η αίτηση καθίσταται πλήρης. Ο φάκελος αποστέλλεται από την Επιτροπή με σχετικό διαβιβαστικό και σε αυτόν συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- α) Η αίτηση του δικαιούχου.
- β) Το πρακτικό διοικητικού ελέγχου.
- γ) Η έκθεση ολοκλήρωσης πράξης (σε περίπτωση τελικής πληρωμής).

6. Το πρακτικό πιστοποίησης δαπανών πρέπει να φέρει μονογραφή από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης σε κάθε σελίδα και να είναι θεωρημένο από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας της Περιφέρειας ή της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας.

7. Ο δικαιούχος δεν συμπεριλαμβάνει στο αίτημα πληρωμής του υπερβάσεις του φυσικού ή/και οικονομικού αντικειμένου διότι θα κρίνονται μη επιλέξιμες και θα λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των ενδεχόμενων κυρώσεων. Αποδεκτό φυσικό και οικονομικό αντικείμενο είναι το εκάστοτε εγκεκριμένο είτε βάσει απόφασης ένταξης είτε βάσει εγκεκριμένης απόφασης τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου. Οποιαδήποτε υπέρβαση του αρχικού προϋπολογισμού ή του φυσικού αντικειμένου, όπως αυτός προσδιορίζεται στην Απόφαση Ένταξης, αιτιολογημένη ή μη, επιβαρύνει αποκλειστικά και μόνο το δικαιούχο.

8. Εφόσον κατά τη διενέργεια των διοικητικών ελέγχων διαπιστωθεί μη συμμόρφωση του δικαιούχου ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή τις λοιπές υποχρεώσεις και δεσμεύσεις, εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 35 Καν (ΕΕ) 640/2014 και στο άρθρο 9 της παρούσας. «Εφαρμογή διοικητικών κυρώσεων – ανάκτηση στήριξης».

9. Οι συγκεντρώσεις αιτημάτων πληρωμής (παρτίδες) καταχωρούνται στο ΟΠΣΑΑ από τον αρμόδιο ΕΦΔ και δεν μεταφέρονται στο ΠΣΚΕ.

10. Η ενίσχυση καταβάλλεται στον λογαριασμό που έχει δηλώσει ο δικαιούχος για την υλοποίηση του προγράμματος και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους.

11. Επί της απόφασης πληρωμής μπορεί να ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή για το οποία αποφαίνεται η Επιτροπή Ενστάσεων του άρθρου 2 της παρούσας.

ΑΡΘΡΟ 6 ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

1. Η ολοκλήρωση της πράξης συντελείται τη χρονική στιγμή κατά την οποία ολοκληρώνεται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της και καθίσταται λειτουργική, τηρουμένων των όρων και υποχρεώσεων που έχει αναλάβει ο αντίστοιχος δικαιούχος κατά την ένταξή του στο Μέτρο. Με την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της Πράξης, ο δικαιούχος υποβάλλει στην αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης μέσω ΠΣΚΕ αίτηση τελικής πληρωμής συνοδευόμενη από Έκθεση Ολοκλήρωσης Πράξης και όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά που βεβαιώνουν τον ολοκληρωμένο και λειτουργικό χαρακτήρα της πράξης. Στην Έκθεση Ολοκλήρωσης περιγράφεται το υλοποιηθέν φυσικό αντικείμενο και το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν και το αποτέλεσμα που επιτεύχθηκε σε σχέση με το εγκεκριμένο, προκειμένου η Επιτροπή Παρακολούθησης να οριστικοποιήσει το συγχρηματοδοτούμενο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο και να βεβαιώσει την τήρηση των υποχρεώσεων που είχε αναλάβει ο δικαιούχος με την Απόφαση ένταξης της πράξης.

2. Η Επιτροπή Παρακολούθησης προβαίνει στην εξέταση των στοιχείων που έχουν υποβληθεί με τη Έκθεση Ολοκλήρωσης Πράξης του δικαιούχου και αυτών που τηρεί στο φάκελο του έργου και στο (ΟΠΣΑΑ), προκειμένου να επαληθεύσει:

- α) την παράδοση του φυσικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου.
- β) τα στοιχεία του οικονομικού αντικειμένου όπως αυτό έχει αποτυπωθεί στο ΠΣΚΕ και στο ΟΠΣΑΑ.
- γ) τη συμμόρφωση του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο επενδυτικό σχέδιο από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα·
- δ) το επενδυτικό σχέδιο είναι ολοκληρωμένο και λειτουργικό·
- ε) τις δαπάνες που προέκυψαν και τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο.

3. Εφόσον στην πράξη που σχετίζεται με την εν λόγω αίτηση πληρωμής έχει διενεργηθεί επιτόπιος ή έκτακτος έλεγχος, ο δικαιούχος συνυποβάλλει αποδεικτικά συμμόρφωσης με τυχόν συστάσεις που είχαν εκδοθεί συνεπεία του εν λόγω ελέγχου.

4. Η διαδικασία ολοκληρώνεται με την έκδοση από τον αρμόδιο ΕΦΔ της Απόφασης Καταβολής της Τελικής Δόσης Δημόσιας Δαπάνης η οποία επέχει θέση ολοκλήρωσης της πράξης. Σε αυτήν αναφέρεται μεταξύ άλλων, η οριστικοποίηση του κόστους και του χρηματοδοτικού σχήματος και η ημερομηνία έναρξης και λήξης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του δικαιούχου. Η απόφαση αυτή αναρτάται στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και

κοινοποιείται στον δικαιούχο με κάθε πρόσφορο τρόπο, ενώ καταχωρίζονται τα στοιχεία της στο ΟΠΣΑΑ, συμπληρώνοντας και το Φύλλο Ολοκλήρωσης Πράξης και ενημερώνεται το ΠΣΚΕ.

5. Στις περιπτώσεις όπου, παρότι έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες σχετιζόμενες με την πράξη, ο δικαιούχος αδυνατεί, για λόγους ανωτέρας βίας ή άλλους λόγους επαρκώς τεκμηριωμένους από αυτόν, να ολοκληρώσει ουσιαστικά την πράξη, οφείλει να το δηλώσει και να παραιτηθεί από την υλοποίηση του υπολοίπου της επένδυσης. **Ως ανωτέρα βία θεωρείται και κάθε περίπτωση η οποία δεν μπορεί να προβλεφθεί από τον επενδυτή αποδεδειγμένα, με έγγραφο από δημόσια αρχή κατά περίπτωση.** Οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας και οι εξαιρετικές περιστάσεις κοινοποιούνται εγγράφως στην αρμόδια αρχή, μαζί με τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία που κρίνονται ικανοποιητικά από την εν λόγω αρχή, εντός δεκαπέντε εργάσιμων ημερών από την ημέρα που ο δικαιούχος ή ο έλκων εξ αυτού δικαιώματα είναι σε θέση να το πράξει. (παρ. 2 του άρθρου 4 Καν (ΕΕ) 640/2014).

6. Η αίτηση παραίτησης θα πρέπει να συνοδεύεται από τεχνική έκθεση με την οποία θα περιγράφεται το υλοποιηθέν φυσικό αντικείμενο. Ο αρμόδιος ΕΦΔ από τη στιγμή που θα λάβει γνώση της εν λόγω αδυναμίας του δικαιούχου, προβαίνει αμελλητί σε τυπική ολοκλήρωση της πράξης, εφόσον διαπιστωθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης (με την Έκθεση Ολοκλήρωσης Πράξης) ότι το έργο που έχει υλοποιηθεί είναι λειτουργικό. Ο ΕΦΔ τροποποιεί τα στοιχεία της πράξης δεδομένων των πραγματοποιηθεισών δαπανών και στη συνέχεια προβαίνει στην έκδοση της Απόφασης Ολοκλήρωσης φυσικού και οικονομικού αντικείμενου. Σε περίπτωση που το έργο που υλοποιήθηκε δεν είναι λειτουργικό και δεν εγκρίνονται οι λόγοι ανωτέρας βίας, η τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση ανακτάται σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση περί επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης στο Μέτρο. Προκειμένου να συμπληρώσει την Έκθεση Ολοκλήρωσης Πράξης, η Επιτροπή Παρακολούθησης λαμβάνει υπόψη της τα ακόλουθα:

- α) σε περίπτωση που το μη υλοποιηθέν τμήμα της επένδυσης αποτέλεσε αντικείμενο βαθμολόγησης κατά την αξιολόγηση της αίτησης ενίσχυσης, η επένδυση δεν μπορεί να θεωρηθεί ολοκληρωμένη.
- β) Οι αλλαγές που έχουν επέλθει στην επένδυση από την ημερομηνία έναρξης μέχρι και την ημερομηνία ολοκλήρωσής της δεν μπορεί να αφορούν:
  - αα) Μείωση των δαπανών του έργου σε σημείο ώστε να θίγεται η βιωσιμότητα και η επιλεξιμότητα αυτού (π.χ. μη προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού που αποτελούσε προϋπόθεση για την ένταξη του επενδυτικού σχεδίου στη συγκεκριμένη δράση).
  - ββ) Αλλαγή του στόχου ή μεγάλη μείωση των στόχων άνω του 50% της αίτησης στήριξης.
  - γγ) Αντίθεση του τελικώς υλοποιημένου έργου με τους στόχους και τις δεσμεύσεις της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.

ΑΡΘΡΟ 7

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

1. Οι προϋποθέσεις χορήγησης της Δημόσιας Ενίσχυσης καθώς και οι υποχρεώσεις του δικαιούχου μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης και για όσο διάστημα διαρκούν οι μακροχρόνιες υποχρεώσεις αυτού, τόσο κατά την υλοποίηση της επένδυσης όσο και για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων δεσμεύσεων των δικαιούχων, είναι:

α) Να υλοποιήσουν την επένδυση σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην Απόφαση Ένταξης, όπως ισχύει κάθε φορά.

β) Να αναρτούν κατά την διάρκεια της υλοποίησης της επένδυσης πινακίδα στον χώρο πραγματοποίησης των εργασιών, όπου να επιδεικνύεται η συμβολή του αντίστοιχου Προγράμματος ενίσχυσης της Επένδυσης σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Άρθρο 115 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013] και το παράρτημα XII αυτού, τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 821/2014 περί καθορισμού κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις λεπτομέρειες για τη μεταβίβαση και διαχείριση των συνεισφορών των προγραμμάτων, την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας για τις πράξεις και το σύστημα καταγραφής και αποθήκευσης των δεδομένων καθώς και το άρθρο 13 και το παράρτημα III του καν. 808/2014.

γ) Το αργότερο εντός ενός έτους από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης του επενδυτικού σχεδίου στο Μέτρο, οι δικαιούχοι θα πρέπει να υποβάλουν στην οικεία Επιτροπή Παρακολούθησης Επενδυτικών Σχεδίων αίτηση καταβολής ενίσχυσης ή να έχουν αιτηθεί και λάβει σχετική παράταση, η οποία δεν μπορεί να ξεπερνά τους έξι μήνες. Σε αντίθετη περίπτωση οφείλουν να παραιτηθούν από την υλοποίηση της επένδυσης. Σε περίπτωση που μετά την πάροδο του ανωτέρω χρονικού διαστήματος οι δικαιούχοι δεν έχουν προβεί σε έναρξη εργασιών και δεν έχουν ενημερώσει σχετικά τον αρμόδιο ΕΦΔ, η απόφαση ένταξης ανακαλείται.

Ως έναρξη εργασιών θεωρούμε είτε την έναρξη των δραστηριοτήτων ή των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε την πρώτη νομικά δεσμευτική ανάληψη υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή τη χρήση υπηρεσιών ή ανάληψη άλλης δέσμευσης που καθιστά το έργο μη αναστρέψιμο (όποιο από τα ανωτέρω είναι προγενέστερο). Η αγορά γης και οι εργασίες προπαρασκευής όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. (άρθρο 2 παρ.25 του Καν (ΕΕ) 702/2014).

δ) Να τηρούν το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης, όπως αυτό προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της αίτησης ενίσχυσης στο Μέτρο. Σε περίπτωση μεταβολής του για οποιονδήποτε λόγο, θα πρέπει να προηγηθεί από τον

δικαιούχο, σχετικό αίτημα τροποποίησης της απόφασης ένταξής του στο Μέτρο πριν την έκδοση της απόφασης τελικής δόσης δημόσιας ενίσχυσης.

ε) Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης επιχείρησης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης και τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων παρά μόνο μετά από έγκριση του αρμόδιου ΕΦΔ.

στ) Να μη χρησιμοποιούν τα πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί για δραστηριότητες, που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της αίτησης στήριξης στο Μέτρο.

ζ) Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης. Ο δικαιούχος οφείλει να γνωστοποιήσει την αντικατάσταση στους αρμόδιους φορείς παρακολούθησης. Τα πάγια στοιχεία που αντικαταστάθηκαν μέσω της αίτησης στήριξης δεν επιτρέπεται να πωληθούν ως παραγωγικός εξοπλισμός αξίας. Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί στο πλαίσιο του παρόντος δεν είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο επίσημης πλειστηριασμού.

η) Να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα ή / και να μην παύουν τη λειτουργία της επιχείρησης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον κανονισμό 1306/2013 όπως ισχύει και την κρίση της Υπηρεσίας.

θ) Να λειτουργούν **τουλάχιστον** σε ποσοστό **60%** της εγκεκριμένης δυναμικότητας όσον αφορά στο τελικό προϊόν της επένδυσης.

ι) Να έχουν δημιουργήσει τις θέσεις εργασίας που προκύπτουν από την απόφαση ένταξής τους στο Μέτρο ένα έτος μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης και να τις διατηρήσουν για τρία (3) χρόνια από τη στιγμή της δημιουργίας τους.

ια) Να παρέχουν κάθε σχετική πληροφόρηση, που αφορά στην υλοποίηση της επένδυσης και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιαδήποτε παραστατικά ζητηθούν, παρέχοντας πρόσβαση στα λογιστικά του βιβλίου σε όλες τις Ελεγκτικές υπηρεσίες του Κράτους και της Ε.Ε.

ΑΡΘΡΟ 8

ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

1. Η ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 είναι υπεύθυνη για την οργάνωση και τον καθορισμό όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με τους ελέγχους σύμφωνα με όσα ορίζονται στην Υπουργική απόφαση 1065/19-04-2016 ΦΕΚ 1273/Β' «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014-2020», (ΣΔΕ) όπως ισχύει.

2. Οι επιτόπιοι έλεγχοι διενεργούνται από την ΕΥΔ ΠΑΑ, με βάση κατάλληλο δείγμα που εξάγεται από την ΕΥΔ ΠΑΑ σύμφωνα με τη διαδικασία και το ποσοστό που αναφέρεται στην Υπουργική απόφαση 1065/19-04-2016 ΦΕΚ 1273/Β'. Οι έλεγχοι αυτοί διενεργούνται

κατά το δυνατόν πριν από την καταβολή της τελικής πληρωμής για την ενέργεια. Στο δικαιούχο παρέχεται η δυνατότητα να υπογράψει την έκθεση ή το έντυπο ελέγχου ή το ερωτηματολόγιο για να βεβαιώσει την παρουσία του στον έλεγχο και να προσθέσει τυχόν παρατηρήσεις. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται περίπτωση μη συμμόρφωσης καθώς και σε περίπτωση που έχουν διαπιστωθεί παρατυπίες, ο δικαιούχος λαμβάνει αντίγραφο της έκθεσης ελέγχου ή απόσπασμα του μέρους της έκθεσης ελέγχου που τον αφορά.

3. Στην περίπτωση διαπίστωσης παράβασης εθνικού ή ενωσιακού δικαίου, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τη φύση της παράβασης και τις δημοσιονομικές της επιπτώσεις, η υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο δύναται να εισηγηθεί την ακύρωση μέρους ή του συνόλου της χρηματοδότησης της ενέργειας από το ΠΑΑ 2014-2020 σύμφωνα με την διαδικασία που περιγράφεται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση περί επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

4. Οι **εκ των υστέρων έλεγχοι** διενεργούνται από τη **Μονάδα Ελέγχου της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος** στις επενδυτικές ενέργειες που χρηματοδοτήθηκαν προκειμένου να εξακριβωθεί ότι συνεχίζουν να δικαιούνται συγχρηματοδότηση από το ΠΑΑ 2014-2020 και συγκεκριμένα ότι εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή στους δικαιούχους:

- α) δεν έχει επέλθει παύση της παραγωγικής δραστηριότητας ή μετεγκατάστασή της εκτός της περιοχής προγράμματος.
- β) δεν έχουν επέλθει σημαντικές αλλαγές οι οποίες να επηρεάζουν την φύση της επένδυσης, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους και
- γ) δεν έχει επέλθει αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει αδικαιολόγητο πλεονέκτημα σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό.

5. Ο έλεγχος των επενδυτικών σχεδίων μετά την ολοκλήρωσή τους και κατά τη διάρκεια των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων πραγματοποιείται από τις αρμόδιες Επιτροπές Παρακολούθησης, **μετά το τρίτο έτος λειτουργίας και τουλάχιστον μία φορά ανά επενδυτικό σχέδιο.**

6. Η ΕΥΔ ΠΑΑ, εφόσον υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις για την ύπαρξη παραβάσεων εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, και ειδικά κατόπιν καταγγελιών ή εισαγγελικών παραγγελιών, προβαίνει στη διενέργεια έκτακτου επιτόπιου ελέγχου και, όπου απαιτείται, ζητείται από τον Οργανισμό Πληρωμών (ΟΠΕΚΕΠΕ) η αναστολή της χρηματοδότησης της πράξης. Επιπλέον, για την ορθότερη και αποτελεσματικότερη εξέταση των καταγγελιών, αλλά και του συνόλου των ελέγχων, η ΕΥΔ ΠΑΑ, ο Οργανισμός Πληρωμών (ΟΠΕΚΕΠΕ) και οι αρμόδιοι ΕΦΔ συνεργάζονται με τα εθνικά ελεγκτικά όργανα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

7. Οι **παρατυπίες** με την έννοια του άρθ. 2 του κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 2015/1971 κοινοποιούνται στην Επιτροπή – Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην Υπουργική απόφαση 1065/19-

04-2016 ΦΕΚ 1273/Β' «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014–2020», (ΣΔΕ).

8. Για κάθε επιτόπιο έλεγχο συντάσσεται έκθεση (ή έντυπο ελέγχου ή ερωτηματολόγιο) σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στην Υπουργική απόφαση 1065/19-04-2016 ΦΕΚ 1273/Β' «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014–2020», (ΣΔΕ). Τα αποτελέσματα των ελέγχων κοινοποιούνται στον ΟΠΕΚΕΠΕ και καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ.

ΑΡΘΡΟ 9 **ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΣΤΗΡΙΞΗΣ**

1. Οι όροι υλοποίησης της πράξης, όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης, είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο, χωρίς προηγούμενη έγκριση από τον αρμόδιο ΕΦΔ, συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται από τον δικαιούχο συνεπεία αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώριση και την εκκαθάρισή τους από τον αρμόδιο ΕΦΔ. Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης στο πρόγραμμα και μετακύλιση σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων.

2. Ο ΕΦΔ προκειμένου να συντάξει έκθεση ελέγχου για τη διαπίστωση των ανωτέρω, ζητά έκτακτο έλεγχο από τη μονάδα ελέγχου της ΕΥΔ – ΠΑΑ.

3. Σε μη επιλέξιμες δαπάνες που εντοπίζονται κατά τη διάρκεια των επιτόπιων ελέγχων επιβάλλεται κατ' αναλογία η διοικητική κύρωση που αναφέρεται στο άρθρο 5 παρ.7 της παρούσης. Σε αυτή την περίπτωση οι δαπάνες που εξετάζονται είναι οι σωρευτικές δαπάνες που προκύπτουν κατά τον συγκεκριμένο έλεγχο, με την επιφύλαξη των αποτελεσμάτων των προηγούμενων επιτόπιων ελέγχων των εν λόγω ενεργειών. Οι δαπάνες που χαρακτηρίζονται ως μη επιλέξιμες και διορθώνονται δεν μπορούν να αντικατασταθούν από άλλες επιλέξιμες δαπάνες του δικαιούχου στο πλαίσιο της πράξης.

4. Η αιτούμενη στήριξη απορρίπτεται ή ανακτάται εξ' ολοκλήρου όταν δεν πληρούνται:

- α) τα κριτήρια επιλεξιμότητας,
- β) οι δεσμεύσεις που καθορίζονται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης,
- γ) άλλες υποχρεώσεις που τυχόν προβλέπονται, σε σχέση με τη δράση, από την ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία ή καθορίζονται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, ιδίως δε οι διατάξεις για τις κρατικές ενισχύσεις και άλλα υποχρεωτικά πρότυπα και διατάξεις.

5. Εάν ενισχυθείσα επιχείρηση **παραβεί** τις **υποχρεώσεις που απορρέουν** από την ένταξή της στο Μέτρο και αναφέρονται στο άρθρο 7 της παρούσης και στην απόφαση υπαγωγής, κατά την υλοποίηση της επένδυσης και εντός πενταετίας από την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας αυτής, επιστρέφεται το σύνολο

ή μέρος της ενίσχυσης. Οι επιβαλλόμενες κυρώσεις αναφέρονται λεπτομερώς στο Παράρτημα I της παρούσας. Για τον καθορισμό του ποσοστού απόρριψης ή ανάκτησης στήριξης λόγω μη συμμόρφωσης με τις δεσμεύσεις ή άλλες υποχρεώσεις των ανωτέρω παραγράφων, λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα, η έκταση, η διάρκεια και η συχνότητα της μη συμμόρφωσης σε σχέση με τις προϋποθέσεις στήριξης.

6. Σε περίπτωση που η συνολική εκτίμηση βάσει των προαναφερομένων κριτηρίων οδηγεί στη διαπίστωση σοβαρής μη συμμόρφωσης, καθώς και στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση ή δεν δηλώνει τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμελείας, η στήριξη δεν καταβάλλεται ή ανακτάται εξ' ολοκλήρου. Επιπλέον, ο δικαιούχος αποκλείεται από το ίδιο Μέτρο ή είδος δράσης για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης καθώς και για το επόμενο.

7. Εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, η αίτηση στήριξης ή η αίτηση πληρωμής απορρίπτεται, εφόσον ο δικαιούχος ή ο νόμιμος εκπρόσωπος του εμποδίζει τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου.

8. Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία, προφανή σφάλματα τα οποία αναγνωρίζει η αρμόδια αρχή, σφάλμα της αρμόδιας αρχής ή άλλης αρχής και εφόσον το σφάλμα δεν μπορούσε να εντοπιστεί εύλογα από το πρόσωπο το οποίο αφορά η διοικητική κύρωση και όταν η αρμόδια αρχή πεισθεί ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο δεν ευθύνεται για τη μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις.

ΑΡΘΡΟ 10

ΑΝΕΙΛΗΜΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι αιτήσεις ενίσχυσης που εντάχθηκαν στο πλαίσιο του Μέτρου 123^Α του ΠΑΑ 2007-2013 και μεταφέρθηκαν στο Μέτρο 4.2.1 δυνάμει της 1751/46642/15-04-2016 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του ΥΠΑΑΤ, θα υλοποιηθούν σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις αποφάσεις ένταξής τους και στο θεσμικό πλαίσιο του Μέτρου 123 Α όπως ισχύει κάθε φορά.

Οι κάθε είδους έλεγχοι επί των ανωτέρω επενδυτικών σχεδίων θα πραγματοποιούνται με βάση τις διατάξεις της παρούσας.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του καν 1310/2013 (L347) οι δαπάνες που αφορούν νομικές δεσμεύσεις στους δικαιούχους, οι οποίες ανελήφθησαν στο πλαίσιο του Μέτρου 123^Α είναι επιλέξιμες για τη συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ 2014-2020.

ΑΡΘΡΟ 11

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Οι Επιτροπές Εξέτασης Προσφυγών που προβλέπονται στις διατάξεις της παρούσας, συστήνονται με απόφαση του Υπουργού ΑΑΤ, συγκροτούνται από τον εκάστοτε ΕΦΔ με υπουργική απόφαση ή απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη και αποτελούνται από υπηρεσιακά στελέχη, που δεν έχουν ασχοληθεί σε προγενέστερο στάδιο της διαδικασίας με την εν λόγω αίτηση στήριξης ανεξάρτητα από το είδος της απόφασης κατά της οποίας προσφεύγει ο επενδυτής.

2. Οι Επιτροπές Παρακολούθησης που συστήνονται και συγκροτούνται για την παρακολούθηση και τον έλεγχο των επενδυτικών σχεδίων του Μέτρου 4.2 θα είναι αρμόδιες και για την παρακολούθηση των έργων που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Μέτρου 2.1 του ΕΠΑΑ&ΑΥ και 123 Α του ΠΑΑ για την παρακολούθηση των μακροχρόνιων και λοιπών υποχρεώσεων τους καθώς και για την παρακολούθηση της υλοποίησης και των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των ανειλημμένων υποχρεώσεων του Μέτρου 123 Α. Η απόφαση σύστασης και συγκρότησης των Επιτροπών Παρακολούθησης που λειτουργούν σήμερα στις κατά τόπους Περιφέρειες / Περιφερειακές Ενότητες της χώρας, θα εξακολουθεί να ισχύει μέχρι την έκδοση των αποφάσεων σύστασης και συγκρότησης των Επιτροπών Παρακολούθησης βάσει των διατάξεων του άρθρου 4 της παρούσας.

3. Η παρούσα συνοδεύεται από το παράρτημα Ι που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής.

ΆΡΘΡΟ 12

Η ισχύς της παρούσας Απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η Απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

1. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
1	<p>Αντίγραφο τελευταίου κωδικοποιημένου καταστατικού επιχείρησης ή αντίγραφο καταστατικού και των τροποποιήσεων αυτού για τους δικαιούχους με μορφή εταιρείας. Στις περιπτώσεις δικαιούχων των οποίων η νομική μορφή είναι Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. προσκομίζεται υποχρεωτικά το ΦΕΚ δημοσίευσης του αρχικού καταστατικού και της τελευταίας τροποποίησής του. Για επιτηδευματίες απαιτείται η έναρξη στην αρμόδια Δ.Ο.Υ..</p>
2	<p>Πιστοποιητικό Γ.Ε.ΜΗ. με αναφορά στη μετοχική σύνθεση του κεφαλαίου για τους δικαιούχους με μορφή εταιρείας. Για τις εταιρείες που δεν έχουν εγγραφεί στο Γ.Ε.ΜΗ. ζητείται Πρακτικό Γενικής Συνέλευσης Μετόχων με την ισχύουσα κατάσταση όλων των μετόχων. Τα ίδια ισχύουν και στις περιπτώσεις εισηγμένων εταιρειών. Για τις Συνεταιριστικές Οργανώσεις ζητείται αντίγραφο του Βιβλίου Μητρώου Μελών, με Υπεύθυνη Δήλωση πιστότητας αντιγράφου.</p>
3	<p>Ισολογισμοί και αποτελέσματα χρήσεως για τα δύο (2) προηγούμενα έτη αυτού της αίτησης, υπογεγραμμένοι αρμοδίως και δημοσίευση αυτών στο Γ.Ε.ΜΗ., στο Φ.Ε.Κ. ή ανακοίνωση προς το Εθνικό Τυπογραφείο.</p> <p>Καταστάσεις Οικονομικών στοιχείων (Έντυπο Ε3) ή/και Έντυπα δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα (Έντυπο Φ-01 10), των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης.</p> <p>Προσάρτημα ή Έκθεση Διαπιστώσεως Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή, των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης. (για τις εταιρείες που είναι υπόχρεοι)</p> <p>Φύλλο Μερισμού με υπογραφές νομίμου εκπροσώπου και φοροτεχνικού, των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης. (για τις εταιρείες που είναι υπόχρεοι)</p> <p>Ακριβές απόσπασμα πρακτικού με ορισμό διαχειριστικής αμοιβής εταιρών ή μετόχων. Εάν δεν προβλέπεται τέτοιου είδους διοικητικό κόστος απαιτείται η προσκόμιση σχετικής υπεύθυνης δήλωσης νομίμου εκπροσώπου του φορέα για τη μη χορήγηση διαχειριστικής αμοιβής.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Για τους εταίρους ή μετόχους του φορέα απαιτείται επιπλέον η προσκόμιση των κάτωθι: <p><u>Ιδιώτες εταίροι ή μέτοχοι</u></p> <p>Εκκαθαριστικά σημειώματα της Δ.Ο.Υ. ενός εκάστου των ιδιωτών εταιρών ή μετόχων που κατέχουν ποσοστό ίσο ή άνω των 10% του συνόλου εταιρικών μεριδίων ή μετοχών, δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης.</p> <p><u>Επιτηδευματίες Εταίροι ή Μέτοχοι (ατομικές επιχειρήσεις ή Ν.Π.Ι.Δ.)</u></p> <p>Καταστάσεις Οικονομικών στοιχείων (Έντυπο Ε3) ή/και Έντυπα δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα (Έντυπο Φ-01 10), ενός εκάστου των ιδιωτών εταιρών ή μετόχων που κατέχουν ποσοστό ίσο ή άνω των 10% του συνόλου εταιρικών μεριδίων ή μετοχών, των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης.</p> <p>Προσάρτημα ή Έκθεση Διαπιστώσεως Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή, ενός εκάστου των ιδιωτών εταιρών ή μετόχων που κατέχουν ποσοστό ίσο ή άνω των 10% του συνόλου εταιρικών μεριδίων ή μετοχών, των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης. (για τις εταιρείες που είναι υπόχρεοι)</p> <p>Έντυπα Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (Α.Π.Δ.) Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για διάστημα δύο (2) ετών πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Για όλες τις συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις του φορέα απαιτείται επιπλέον η προσκόμιση των κάτωθι:

	<p>Καταστάσεις Οικονομικών στοιχείων (Έντυπο Ε3) ή/και Έντυπα δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα (Έντυπο Φ-01 10), των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης.</p> <p>Προσάρτημα ή Έκθεση Διαπιστώσεως Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή, των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης. (για τις εταιρείες που είναι υπόχρεοι)</p> <p>Έντυπα Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (Α.Π.Δ.) Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για διάστημα δύο (2) ετών πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης.</p> <p>Τα υποβαλλόμενα οικονομικά στοιχεία θα είναι υπογεγραμμένα από το λογιστή και το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα της αίτησης ενίσχυσης και τα έντυπα θεωρημένα από την οικεία Δ.Ο.Υ. ή το σύστημα TAXIS.</p>
ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
4	<p>Τίτλοι ιδιοκτησίας οικοπέδου ή και εγκαταστάσεων όπου πρόκειται να πραγματοποιηθεί η επένδυση, οι οποίοι να συνοδεύονται από πιστοποιητικά μεταγραφής και βαρών.</p> <p>Κατά την αξιολόγηση της αίτησης ενίσχυσης γίνονται αποδεκτές και οι περιπτώσεις μίσθωσης οικοπέδων και εγκαταστάσεων με ιδιωτικό συμφωνητικό υπό την προϋπόθεση προσκόμισης, πριν την οριστική ένταξη, της συμβολαιογραφικής πράξης και του πιστοποιητικού μεταγραφής, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών από την υποβολή της αίτησης.</p>
ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	
5	<p>Οι αιτήσεις ενίσχυσης θα συνοδεύονται υποχρεωτικά από τεχνικά σχέδια ανεξάρτητα από το είδος του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου. Τα τεχνικά σχέδια θα περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τοπογραφικό διάγραμμα, • διάγραμμα κάλυψης, • κατόψεις, • σχέδια διάταξης μηχανολογικού εξοπλισμού με σχετικό υπόμνημα, τόσο της υφιστάμενης όσο και της προτεινόμενης κατάστασης. <p>Είναι δυνατή η αναζήτηση πρόσθετων τεχνικών σχεδίων από τον αιτούντα, εφόσον κριθεί αναγκαίο.</p>
6	<p>Η επιλογή του προτεινόμενου μηχανολογικού εξοπλισμού πρέπει να υποστηρίζεται από τρεις (3) απολύτως συγκρίσιμες γραπτές προσφορές συνοδευόμενες από τα αντίστοιχα ενημερωτικά φυλλάδια με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά του, ή από τους επίσημους τιμοκαταλόγους των προμηθευτών. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος δεν επιλέξει την οικονομικότερη προσφορά, το επιπλέον ποσό θα βαρύνει αποκλειστικά τον ίδιο.</p>
7	<p>Αναλυτικός προϋπολογισμός κόστους των κτηριακών εγκαταστάσεων (προμετρήσεις), σύμφωνα με τους πίνακες τιμών / εργασιών ανά Περιφερειακή Ενότητα της οικείας Ο.Τ.Δ. για το LEADER..</p>
ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	
8	<p>Άδεια λειτουργίας υφιστάμενης μονάδας, όπου αυτό απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία. (αριθμ.οικ.12684/92/21-11-2014 – ΦΕΚ 3181/Β', όπως ισχύει κάθε φορά)</p> <p>Γίνονται δεκτές αιτήσεις ενίσχυσης υφισταμένων μονάδων των οποίων προσωρινά έχει ανακληθεί η άδεια λειτουργίας, εφόσον με την προτεινόμενη αίτηση ενίσχυσης ικανοποιούνται οι όροι της ανάκλησης.</p>
9	<p>Άδεια εγκατάστασης μηχανολογικού εξοπλισμού προβλεπόμενης κατάστασης σύμφωνα με τα όσα ορίζονται σχετικά στην εθνική νομοθεσία. Στην περίπτωση που δεν έχει ήδη εκδοθεί η σχετική άδεια θα πρέπει, κατά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης, να προσκομίζεται αντίγραφο του αιτήματος του φορέα για την έκδοσή της από τις αρμόδιες υπηρεσίες με το συνημμένο ερωτηματολόγιο προς την αδειοδοτούσα αρχή, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της Υ.Α.483/2012 (ΦΕΚ 158/Β'), όπως ισχύει κάθε φορά.</p>
10	<p>Πολεοδομική άδεια για την κατασκευή ή τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων.</p> <p>Σε περίπτωση επέκτασης – εκσυγχρονισμού είναι υποχρεωτική η προσκόμιση της ήδη υπάρχουσας πολεοδομικής άδειας θεωρημένης, ακόμη και στις περιπτώσεις που στην αίτηση ενίσχυσης δε ζητείται ενίσχυση για κτιριακές εγκαταστάσεις.</p>
11	<p>Βεβαιώσεις από αρμόδιους φορείς για τη δυνατότητα σύνδεσης της μονάδας με τα δίκτυα ύδρευσης, ηλεκτροδότησης και τηλεπικοινωνίας.</p>

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ	
12	<p>1. Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπρόσωπου του φορέα περί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τρόπου κάλυψης ίδιας συμμετοχής της επένδυσης. • μη υποβολής των ίδιων επενδυτικών δαπανών για ενίσχυση σε άλλο επενδυτικό πρόγραμμα. • περί της ιδιότητας που τον καθιστά εν δυνάμει δικαιούχο (π.χ. ΜΜΕ, ατομική επιχείρηση, επαγγελματίας αγρότης κ.λ.π.) • περί τήρησης των άρθρων 6, 7 και 8 του καν. 1303/2013 (EL L 347/342) περί συμμόρφωσης της ενισχυόμενης πράξης με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, περί προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκρισης και περί αιεφόρου ανάπτυξης.

2. ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

<p>Ο δικαιούχος οφείλει να προσκομίσει κάθε δικαιολογητικό που απαιτείται για τη βαθμολόγηση της αίτησης ενίσχυσης όπως αυτά ορίζονται ακολούθως:</p>	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1:	ΤΥΠΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
<p>Τα δικαιολογητικά αναφέρονται στα σημεία 2 &3 ανωτέρω.</p> <p>Για την τεκμηρίωση του μεγέθους και της κατηγορίας της επιχείρησης λαμβάνονται υπόψη και οι τυχόν συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση που το μέγεθος του δικαιούχου διαφοροποιείται μεταξύ των δυο τελευταίων χρήσεων, σύμφωνα με τη δήλωση, τα οικονομικά στοιχεία μεγεθών και απασχόλησης υποβάλλονται και για την προηγούμενη αυτών χρήση.</p>	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2:	ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
<p>Για την τεκμηρίωση της ελλειμματικότητας απαιτείται σχετική βεβαίωση της οικείας Περιφέρειας ή Περιφερειακής Ενότητας της τοποθεσίας υλοποίησης της επένδυσης και σύμφωνα με τη ζητούμενη μοριοδότηση του φορέα.</p>	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3:	ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΑ ΜΕ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ - ΚΑΘΕΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
<p>Απαραίτητη προϋπόθεση για τη βαθμολόγηση του εν λόγω κριτηρίου είναι οι φορείς να προσκομίσουν, μαζί με την τεχνικοοικονομική μελέτη, ιδιωτικά συμφωνητικά με παραγωγούς, τα οποία να εμπεριέχουν ρήτρες περί μη συνεργασίας και να κάνουν αναφορά σε ποσότητες α' ύλης. Τα ανωτέρω ιδιωτικά συμφωνητικά θα πρέπει να είναι διετούς διάρκειας και θεωρημένα για το γνήσιο της υπογραφής των συμβαλλόμενων μερών.</p> <p>Σε περίπτωση που ο Φορέας είναι ατομική επιχείρηση ή Συνεταιρισμός και η πρώτη ύλη προέρχεται από δική του γεωργική εκμετάλλευση ή από τα μέλη του, τότε ζητείται θεωρημένο φωτοαντίγραφο του βιβλίου εισαγωγής α' υλών κατά την τελευταία κλειόμενη χρήση πριν την υποβολή της αίτησης, με αναφορά στη συνολική ετήσια εισαγωγή.</p>	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4:	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
<p>Απαραίτητη προϋπόθεση για τη βαθμολόγηση του εν λόγω κριτηρίου είναι οι φορείς να προσκομίσουν, εφόσον υπάρχουν, μαζί με την τεχνικοοικονομική μελέτη, όλα τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα για τον χαρακτηρισμό των προϊόντων.</p> <p>Συγκεκριμένα για τα ΠΟΠ, ΠΓΕ και τις ειδικές εκτροφές θα πρέπει να προσκομισθεί το σχετικό πιστοποιητικό ή η σύμβαση του φορέα με τον ΟΠΕΓΕΠ και να είναι σε ισχύ κατά την περίοδο υποβολής του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση που η διάρκεια ισχύος του ανωτέρω πιστοποιητικού λήγει, να έχει κατατεθεί αίτηση ανανέωσής του.</p> <p>Για τους οίνους που χαρακτηρίζονται ΠΟΠ ή ΠΓΕ θα πρέπει να προσκομισθούν σχετικές βεβαιώσεις κατάταξης από τις Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών</p>	

Ενοτήτων.

Τα πιστοποιητικά που θα πρέπει να προσκομίσουν οι φορείς που παράγουν προϊόντα που φέρουν χρήση σήμανσης «νησιωτικό» και «ορεινό» σε συσκευασίες που πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές καθώς και προϊόντα που φέρουν εθνικά σήματα πιστοποίησης (π.χ. AGRO 7) θα καθορισθούν από σχετικές αποφάσεις του ΥπΑΑΤ μετά την κατοχύρωσή τους.

Για τα προϊόντα συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης θα πρέπει να προσκομισθεί η σχετική σύμβαση με τον πιστοποιημένο φορέα.

Εφόσον πρόκειται για ίδρυση ή νέα προϊόντα, θα πρέπει να προσκομίζεται Υπεύθυνη Δήλωση νομίμου εκπροσώπου για την προσκόμιση των ανωτέρω κατά περίπτωση δικαιολογητικών εντός 12 μηνών από την αποπληρωμή της πράξης.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5: ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ Ή ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΦΙΛΙΚΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη βαθμολόγηση του εν λόγω κριτηρίου είναι για τους φορείς με υφιστάμενη επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον, η προσκόμιση βεβαίωσης από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης.

Εφόσον πρόκειται για ίδρυση ή νέα προϊόντα, θα πρέπει να προσκομίζονται ιδιωτικά συμφωνητικά με παραγωγούς (ισχύουν τα αναφερόμενα στο κριτήριο 3) συνοδευόμενα από την βεβαίωση του αρμόδιου οργανισμού πιστοποίησης.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 6: ΧΡΗΣΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη βαθμολόγηση του εν λόγω κριτηρίου είναι να τεκμηριώνονται από το κείμενο της μελέτης, τα πιστοποιητικά των προμηθευτών και τα έντυπα τεχνικών προδιαγραφών του προβλεπόμενου μηχανολογικού εξοπλισμού, καθώς από βεβαιώσεις επίσημων ή συλλογικών φορέων (Πανεπιστήμια, Επιμελητήρια κλπ) ή άλλων φορέων της αγοράς που αναπτύσσουν δραστηριότητα (χρήση ή εμπορία) σχετική με το εν λόγω προϊόν. Συγκεκριμένα για τα επώνυμα προϊόντα θα πρέπει να προσκομίζονται τα πιστοποιητικά των αρμοδίων υπηρεσιών.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 7: ΑΥΞΗΣΗ ΘΕΣΕΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Οι υφιστάμενες θέσεις εργασίας θα υπολογίζονται σε Ε.Μ.Ε.(Ετήσιες Μονάδες Εργασίας). Για την τεκμηρίωσή τους θα υποβάλλονται τα Έντυπα Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (Α.Π.Δ.) Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για διάστημα δύο (2) ετών πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης.

Σε περίπτωση που ως υφιστάμενη θέση εργασίας λαμβάνεται ο επιτηδευματίας ή ο εταίρος ή ο μέτοχος/οι της επιχείρησης θα πρέπει:

Για τις ατομικές επιχειρήσεις να προσκομισθεί η έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και η φωτοτυπία του ασφαλιστικού βιβλιαρίου του Φορέα, θεωρημένου για το έτος αναφοράς.

Για τα νομικά πρόσωπα να προσκομισθεί το καταστατικό και συγκεκριμένα το άρθρο που αναφέρει την εισφορά του εταίρου σε εργασία ή η απόφαση αρμοδίου οργάνου για τη χορήγηση επιχειρηματικής αμοιβής σε αυτόν.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ: 8.1 ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ – ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

8.2 ΧΡΗΣΗ ΑΠΕ

9. ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΥΔΑΤΟΣ

Για τη βαθμολόγηση των ανωτέρω κριτηρίων, επιλέξιμες θεωρούνται οι δαπάνες για οικοδομικές εργασίες, μηχανολογικό εξοπλισμό και λοιπές εργασίες που αφορούν επεξεργασία στερεών και υγρών αποβλήτων, μεταποίηση υποπροϊόντων, βιολογικό καθαρισμό, ή για τυχόν άλλες εργασίες και εξοπλισμό που εξυπηρετούν τους ανωτέρω σκοπούς.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Η οικονομοτεχνική μελέτη πρέπει να υπογράφεται από Γεωτεχνικό μέλος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου και, στις περιπτώσεις που το κόστος της επένδυσης υπερβαίνει τα 500.000 €, από Οικονομολόγο. Σημειώνεται ότι, μελέτες και αμοιβές συμβούλων νοούνται αυτές που αφορούν στην κατάρτιση της αίτησης ενίσχυσης και στην παρακολούθηση του υλοποιούμενου επενδυτικού σχεδίου.
2. Πλήρης αίτηση ενίσχυσης θεωρείται αυτή στην οποία περιέχονται όλα τα παραπάνω δικαιολογητικά και λαμβάνει μοναδικό κωδικό από το Π.Σ.Κ.Ε.. Εξαιρούνται τα δικαιολογητικά που προσκομίζονται προκειμένου να εκδοθεί η απόφαση οριστικής ένταξης.
3. Όσα εκ των δικαιολογητικών προσκομίζονται σε αντίγραφα πρέπει να είναι ευκρινή και ευανάγνωστα. Σε περίπτωση που κριθεί σκόπιμο δύναται αυτά να ζητηθούν από το φορέα αρμοδίας επικυρωμένα ή πρωτότυπα.
4. Για τη βαθμολόγηση των επενδυτικών σχεδίων ως προς τη συμβολή τους στο περιβάλλον δεν λαμβάνονται υπόψη ενέργειες που είναι υποχρεωτικές από την κείμενη νομοθεσία για τη λειτουργία του συγκεκριμένου έργου.
5. Για τη βαθμολόγηση των επενδυτικών σχεδίων ως προς την χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών αναφέρονται τα κάτωθι:

I. Ως καινοτόμα προϊόντα μπορούν να θεωρηθούν τα ακόλουθα:

1. Προϊόντα χαμηλών θερμίδων,
2. Προϊόντα χωρίς προσθήκη συντηρητικών, τρόφιμα χωρίς προσθήκη αυξητικών ορμονών, χωρίς προσθήκη τεχνητών χρωστικών, συντηρητικών και MSG (γλουταμινικό νάτριο).
3. Προϊόντα χαμηλής περιεκτικότητας σε χοληστερόλη, ζάχαρη ή αλάτι, προϊόντα με μειωμένα κορεσμένα λιπαρά, προϊόντα χωρίς trans λιπαρά, προϊόντα που περιέχουν μονοακόρεστα και πολυακόρεστα λίπη σε αντικατάσταση των υπολοίπων λιπαρών ουσιών,
4. Προϊόντα με ειδικές ιδιότητες (π.χ. τρόφιμα για διαβητικούς, τρόφιμα χωρίς γλουτένη, γάλα με αυξημένο ποσοστό μελατονίνης, τρόφιμα με αυξημένη περιεκτικότητα σε διαιτητικές ίνες, τρόφιμα με αυξημένη περιεκτικότητα σε φυσικές ουσίες με αντιοξειδωτική και αντικαρκινική δράση, τρόφιμα με αυξημένη περιεκτικότητα σε προβιοτικά.)
5. Προϊόντα με μεγάλο χρόνο ζωής χωρίς απώλειες στη διατροφική τους αξία.

II. Η παραγωγική διαδικασία χαρακτηρίζεται ως νέα ή προηγμένη όταν έχουμε χρήση ενός ή και περισσότερων των ακόλουθων:

1. νέας τεχνολογίας στη συντήρηση και συσκευασία τροφίμων, όπως η χρήση ήπιων θερμικών διεργασιών συνδυασμένου ελέγχου χρόνου θερμοκρασίας HT/ST (παστερίωση, συνεχής παστερίωση, αποστείρωση, ωμική θέρμανση),
2. φυσικών αντιμικροβιακών συστημάτων συντήρησης τροφίμων, όπου φυσικοί μικροβιακοί παράγοντες είναι φυσικά συστατικά των τροφίμων, μικροβιολογικής προέλευσης και φυτικής προέλευσης
3. τεχνολογίας πολλαπλών εμποδίων για τη βελτίωση της ποιότητας των παραδοσιακών τροφίμων αλλά και το σχεδιασμό νέων προϊόντων ώστε να εμποδίζεται η δράση των μικροβίων και η αλλοίωση των τροφίμων
4. τεχνικών μικροβιολογικής εξέτασης τροφίμων
5. ασηπτικής επεξεργασίας και συσκευασίας, οι οποίες εφαρμόζονται σε υγρά και ρευστά προϊόντα (γάλα, χυμοί φρούτων, αυγά, γιαούρτι, κρασί) καθώς και σε στέρεα από αυτοτελή μικρά τεμάχια μέσα σε ρευστή φάση (προϊόντα τομάτας, φρούτα, λαχανικά) και έχει ως πλεονέκτημα την υψηλή ποιότητα του παραγόμενου προϊόντος, λόγω μικρών χρόνων θερμικής επεξεργασίας, καθώς και τη μεγάλη διάρκεια ζωής του χωρίς να χρειάζεται ψύξη,
6. βιολογικών μεθόδων συντήρησης,
7. συστημάτων συνεχούς ελέγχου των γραμμών παραγωγής, με χρήση αισθητήρων επί της γραμμής παραγωγής.

III. Ως χρήση συστημάτων αυτοματισμού-ελέγχου-καταγραφής δεδομένων στην παραγωγική διαδικασία νοείται οτιδήποτε βοηθάει όλους τους άξονες της επιχείρησης, ομαλοποιεί την παραγωγή, προγραμματίζει, ελέγχει όλα τα στάδια και καταγράφει όλα τα δεδομένα

της παραγωγής έτσι ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης ιχνηλασιμότητα των παραγωγικών δεδομένων (έλεγχος παρτίδων, απομόνωση προϊόντων, εύκολος εντοπισμός σε περίπτωση λάθους). Ειδικότερα: η χρήση συστημάτων ενδοεπιχειρησιακού σχεδιασμού (ERP), η διαχείριση αποθεμάτων, πακέτων λογιστικής και εμπορικής διαχείρισης, ηλεκτρονικής υποβολής και ολοκλήρωσης παραγγελιών, ετικετοποίησης παλετών, κωδικοποίησης προϊόντων, ιχνηλασιμότητας και διαχείρισης παραγωγής ή οτιδήποτε μπορεί να τεκμηριωθεί με βιβλιογραφία ή εφαρμοσμένες πρακτικές και αναφέρεται αναλυτικά στην αίτηση ενίσχυσης.

IV. Ως συσκευασία προϊόντων νέα ή προηγμένη νοείται :

1. Συσκευασία τροποποιημένης – προστατευμένης ατμόσφαιρας
2. Συσκευασία σε βιοπλαστικά ή «πράσινα πλαστικά», πολυστρωματική πλαστική συσκευασία καλυμμένη με λεπτό μεταλλικό φύλλο για την παραγωγή περιεκτών δύο τμημάτων, συσκευασία σε σύνθετα, εύκαμπτα, πλαστικά bra – free
3. Γυάλινες συσκευασίες κατεργασμένες με τιτάνιο, αλουμίνιο, ζirkόνιο για αυξημένη αντοχή, ή που έχουν υποστεί ειδική επεξεργασία για μείωση του πάχους και κατά συνέπεια του βάρους τους.
4. Έξυπνες συσκευασίες (π.χ. χρονοθερμοκρασιακοί δείκτες, δείκτες φρεσκότητας), διατήρησης φρεσκότητας, εύκολης συντήρησης-αποθήκευσης-χρήσης.

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης και προκειμένου να εκδοθεί η απόφαση ένταξης του στο Μέτρο, ο εν δυνάμει δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει εντός δέκα (10) ημερών τα κάτωθι:

1. αντίγραφο κίνησης (extrait) του τραπεζικού λογαριασμού που θα χρησιμοποιηθεί για την υλοποίηση της επένδυσης από το οποίο αποδεικνύεται ότι ο δικαιούχος έχει κατατεθειμένα τα ίδια κεφάλαια, βάσει επιλέξιμου χρηματοδοτικού σχήματος, προκειμένου να τα χρησιμοποιήσει για την υλοποίηση της επένδυσης.

2. αντίγραφο της συμβολαιογραφικής πράξης μίσθωσης του οικοπέδου και των εγκαταστάσεων που θα υλοποιηθεί η επένδυση **για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών** από την υποβολή της αίτησης και του πιστοποιητικού μεταγραφής. Η ανωτέρω προϋπόθεση ισχύει και για τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται στους χώρους που διατίθενται από τον ΟΚΑΑ Α.Ε. παράλληλα με τα αναφερόμενα στην ΚΥΑ Α2-818 (ΦΕΚ 2565/25-9-2014) (Έγκριση Κανονισμού Μισθώσεων του Οργανισμού Κεντρικών Αγορών και Αλιείας, Ο.Κ.Α.Α. Α.Ε.).

3. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1.: ΤΥΠΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ			
	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)
ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΗ-ΜΙΚΡΗ-ΜΕΣΑΙΑ	20		
ΜΕΓΑΛΗ	15		
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2			
Ποσοστό ελλειμματικότητας μεταποιητικής υποδομής σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας ή περιφέρειας ή το προϊόν περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες του Περιφερειακού Σχεδιασμού ή/και στη Στρατηγική Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS 3).		ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ
Υπάρχει ελλειμματικότητα μεταποίησης σε περιφερειακό επίπεδο και ο σχετικός τομέας περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες της Περιφέρειας.		20	
Δεν υπάρχει ελλειμματικότητα μεταποίησης σε περιφερειακό επίπεδο αλλά ο σχετικός τομέας περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες της Περιφέρειας.		15	
Υπάρχει ελλειμματικότητα μεταποίησης σε περιφερειακό επίπεδο		10	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3			
Ιδιωτικά συμφωνητικά με παραγωγούς - καθετοποίηση παραγωγής		ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ
Ο φορέας έχει εξασφαλίσει από ίδια παραγωγή ή έχει συνάψει ιδιωτικά συμφωνητικά με παραγωγούς για την εξασφάλιση σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 50% των πρώτων υλών.		20	
Ο φορέας έχει εξασφαλίσει από ίδια παραγωγή ή έχει συνάψει ιδιωτικά συμφωνητικά με παραγωγούς για την εξασφάλιση σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 30% και μικρότερο του 50% του συνόλου των πρώτων υλών.		15	
Ο φορέας έχει εξασφαλίσει από ίδια παραγωγή ή έχει συνάψει ιδιωτικά συμφωνητικά με παραγωγούς για την εξασφάλιση σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 10% και μικρότερο του 30% του συνόλου των πρώτων υλών.		10	
Ο φορέας έχει εξασφαλίσει από ίδια παραγωγή ή έχει συνάψει ιδιωτικά συμφωνητικά με παραγωγούς για την εξασφάλιση σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 5% και μικρότερο του 10% του συνόλου των πρώτων υλών.		05	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4			
Παραγωγή προϊόντων ποιότητας		ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ
Αφορά παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ζωικών προϊόντων προερχομένων από ειδικές εκτροφές προϊόντων που φέρουν χρήση σήμανσης «νησιωτικό» και «ορεινό» σε συσκευασίες που πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης ή προϊόντων που φέρουν εθνικά σήματα πιστοποίησης σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 50% των παραγομένων προϊόντων.		20	
Αφορά παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ζωικών προϊόντων προερχομένων από ειδικές εκτροφές, προϊόντων που φέρουν χρήση σήμανσης «νησιωτικό» και «ορεινό» σε συσκευασίες που πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης ή προϊόντων που φέρουν εθνικά σήματα πιστοποίησης, σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 30% και		15	

μικρότερο του 50% των παραγομένων προϊόντων. Αφορά παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ζωικών προϊόντων προερχομένων από ειδικές εκτροφές, προϊόντων που φέρουν χρήση σήμανσης «νησιωτικό» και «ορεινό» σε συσκευασίες που πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης ή προϊόντων που φέρουν εθνικά σήματα πιστοποίησης σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 10% και μικρότερο του 30% των παραγομένων προϊόντων.	10		
Αφορά παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ζωικών προϊόντων προερχομένων από ειδικές εκτροφές, προϊόντων που φέρουν χρήση σήμανσης «νησιωτικό» και «ορεινό» σε συσκευασίες που πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης ή προϊόντων που φέρουν εθνικά σήματα πιστοποίησης σε ποσοστό μικρότερο του 10% και μεγαλύτερο ή ίσο του 5% των παραγομένων προϊόντων.	05		
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)
Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.			
Αφορά επεξεργασία προϊόντων πιστοποιημένης βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 50% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών	20		
Αφορά επεξεργασία προϊόντων πιστοποιημένης βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 30% και μικρότερο του 50% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών.	15		
Αφορά επεξεργασία προϊόντων πιστοποιημένης βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 20% και μικρότερο του 30% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών.	10		
Αφορά επεξεργασία προϊόντων πιστοποιημένης βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 10% και μικρότερο του 20% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών.	05		
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 6	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)
Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών			
Το προϊόν χαρακτηρίζεται ως καινοτόμο	20		
Η παραγωγική διαδικασία στο σύνολό της χαρακτηρίζεται ως νέα ή προηγμένη, ή αφορά σε χρήση συστημάτων αυτοματισμού-ελέγχου-καταγραφής δεδομένων στην παραγωγική διαδικασία.	15		
Η συσκευασία και η παρουσίαση των προϊόντων είναι νέα ή προηγμένη και το προϊόν είναι επώνυμο.	10		
Η συσκευασία και η παρουσίαση των προϊόντων είναι νέα ή προηγμένη ή πρόκειται για συσκευασία τελικού καταναλωτή, ή το προϊόν είναι επώνυμο, ή γίνεται εισαγωγή μιας σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής για τη συγκεκριμένη επιχείρηση, το αποτέλεσμα της οποίας είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο παραγωγής της, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής της.	05		

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 7	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)
Αύξηση θέσεων απασχόλησης			
Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία άνω των τεσσάρων (4) νέων θέσεων απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).	20		
Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία περισσότερων των δύο έως και τεσσάρων (2-4) νέων θέσεων απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).	15		
Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία έως και δύο (2) νέων θέσεων απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).	10		
Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας.	05		
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 8	Προστασία του περιβάλλοντος, συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (όπως εξοικονόμηση ενέργειας και χρήση ΑΠΕ).		
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 8.1	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)
Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14.000, EMAS)			
Ποσοστό ≥ 50%	20		
30% ≤ Ποσοστό < 50%	15		
20% ≤ Ποσοστό < 30%	10		
10% ≤ Ποσοστό < 20%	05		
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 8.2	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)
Χρήση ΑΠΕ: Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λ.π.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.			
Ποσοστό ≥ 50%	20		
30% ≤ Ποσοστό < 50%	15		
20% ≤ Ποσοστό < 30%	10		
10% ≤ Ποσοστό < 20%	05		
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 9	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)
Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος.			
Ποσοστό ≥ 30%	20		
20% ≤ Ποσοστό < 30%	15		
10% ≤ Ποσοστό < 20%	10		
5% ≤ Ποσοστό < 10%	05		

**ΜΕΤΡΟ 4.2.1 – ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΤΟΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ – ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ -
- ΣΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ - ΑΝΘΕΩΝ - ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ - ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ**

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ		ΥΠΗΡΕΣΙΑ	
		ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)
1. Τύπος επιχείρησης	10%				
2. Ελλειμματικότητα μεταποιητικής υποδομής	10%				
3. Σύναψη ιδιωτικών συμφωνητικών – καθετοποίηση παραγωγής	10%				
4. Παραγωγή προϊόντων ποιότητας	10%				
5. Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον	10%				
6. Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών	10%				
7. Αύξηση θέσεων απασχόλησης	10%				
8.1 Εξοικονόμηση ενέργειας - εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης	10%				
8.2 Χρήση ΑΠΕ	10%				
9. Εξοικονόμηση ύδατος	10%				
		ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ		ΥΠΗΡΕΣΙΑ	
ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ					
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=35% * ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=35%*20		7		7	
		ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ		ΥΠΗΡΕΣΙΑ	
ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ		ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

**ΜΕΤΡΟ 4.2.1 ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ – ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ
ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ - ΑΝΘΗ - ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ**

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ - ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ		ΥΠΗΡΕΣΙΑ		
		ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)	
1. Τύπος επιχείρησης	10%					
2. Ελλειμματικότητα μεταποιητικής υποδομής	10%					
3. Σύναψη ιδιωτικών συμφωνητικών – καθετοποίηση παραγωγής	20%					
5. Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον	10%					
6. Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών	10%					
7. Αύξηση θέσεων απασχόλησης	10%					
8.1 Εξοικονόμηση ενέργειας - εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης	10%					
8.2 Χρήση ΑΠΕ	10%					
9. Εξοικονόμηση ύδατος	10%					
			ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ		ΥΠΗΡΕΣΙΑ	
ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ						
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=35% * ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=35%*20			7		7	
ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ			ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ		ΥΠΗΡΕΣΙΑ	
			ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΜΕΤΡΟ 4.2.2 – ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ, ΕΜΠΟΡΙΑ Η ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΜΕ ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι ΤΗΣ ΣΛΕΕ (ΜΗ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ)

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ - ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ		ΥΠΗΡΕΣΙΑ		
		ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)	
2. Ελλειμματικότητα μεταποιητικής υποδομής	10%					
3. Σύναψη ιδιωτικών συμφωνητικών – καθετοποίηση παραγωγής	10%					
4. Παραγωγή προϊόντων ποιότητας	10%					
5. Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον	10%					
6. Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών	10%					
7. Αύξηση θέσεων απασχόλησης	5%					
8.1 Εξοικονόμηση ενέργειας - εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης	10%					
8.2 Χρήση ΑΠΕ	10%					
9. Εξοικονόμηση ύδατος	15%					
			ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ		ΥΠΗΡΕΣΙΑ	
ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ						
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=35% * ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=35%*20			7		7	
ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ			ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ		ΥΠΗΡΕΣΙΑ	
			ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

**ΜΕΤΡΟ 4.2.3 – ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΑ Η ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
ΑΠΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΑΓΡΟΤΕΣ**

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ		ΥΠΗΡΕΣΙΑ	
		ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)
2. Ελλειμματικότητα μεταποιητικής υποδομής	10%				
4. Παραγωγή προϊόντων ποιότητας	10%				
5. Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον	20%				
6. Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών	10%				
7. Αύξηση θέσεων απασχόλησης	10%				
8.1 Εξοικονόμηση ενέργειας - εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης	10%				
8.2 Χρήση ΑΠΕ	10%				
9. Εξοικονόμηση ύδατος	20%				
		ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ		ΥΠΗΡΕΣΙΑ	
ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ					
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=25% * ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=25%*20		5		5	
		ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ		ΥΠΗΡΕΣΙΑ	
ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ		ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

4. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	
α) Τροποποίηση του εταιρικού ή καταστατικού του δικαιούχου: α1) Αλλαγή νομικής μορφής ή/και επωνυμίας ή/και εταιρικής ή μετοχικής σύνθεσης δικαιούχου	<ul style="list-style-type: none"> • Απαιτείται Καταστατικό της νέας εταιρίας (ακριβές αντίγραφο), • Δημοσίευση του νέου καταστατικού στο Γ.Ε.Μ.Η. ή στο ΦΕΚ <p>Εάν πρόκειται για αλλαγή εταιρικής ή μετοχικής σύνθεσης ζητούνται τα ανωτέρω αναφερόμενα στα δικαιολογητικά συμμετοχής, στα σημεία 2 & 3.</p> <p>Αν διαπιστωθεί ότι λόγω αλλαγής της εταιρικής σύνθεσης ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έπαυσε να είναι δικαιούχος, τότε απεντάσσεται από το Μέτρο και οι τυχόν καταβληθείσες ενισχύσεις ανακτώνται.</p>
β) Αλλαγή δικαιούχου της αίτησης ενίσχυσης.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Παραίτηση του αρχικού δικαιούχου από την πράξη και τις ενισχύσεις υπέρ του νέου (υποψηφίου) δικαιούχου, ◆ Πιστοποιητικό μη πτώχευσης, μη εκκαθάρισης και μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση της παλαιάς εταιρίας, ◆ Δήλωση του νέου δικαιούχου ότι αναλαμβάνει την εκτέλεση της πράξης με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην απόφαση έγκρισης της επένδυσης, ◆ Καταστατικό (ή εταιρικό) του νέου δικαιούχου, ◆ Ισολογισμοί και αποτελέσματα χρήσεως των δύο (2) τελευταίων ετών, του νέου δικαιούχου καθώς και τα εκκαθαριστικά σημειώματα της Οικονομικής Εφορίας των δύο (2) τελευταίων ετών αν πρόκειται για φυσικό πρόσωπο ή νεοσύστατη εταιρία (ενός εκάστου των κυρίων μετόχων), τα οποία θα αποδεικνύουν την ικανότητα του νέου δικαιούχου να εκτελέσει την πράξη, ◆ Βεβαιώσεις φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας του νέου δικαιούχου, ◆ Τίτλοι ιδιοκτησίας του οικοπέδου στο οποίο ο νέος δικαιούχος πρόκειται να υλοποιήσει την επένδυση, ◆ Πιστοποιητικό μη πτώχευσης, μη εκκαθάρισης και μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση της νέας εταιρείας
γ) Αλλαγή της θέσης της επένδυσης	<ul style="list-style-type: none"> ◆ η σύμφωνη γνώμη των εμπλεκόμενων Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής υπηρεσιών των Περιφερειών ή Περιφερειακών Ενοτήτων, ◆ όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν την νέα θέση – τίτλοι ιδιοκτησίας - περιβαλλοντικοί όροι κλπ.
δ) Τεχνικές τροποποιήσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Κτηριακές εγκαταστάσεις: Σε περίπτωση αλλαγής της διάταξης ή της καλυπτόμενης επιφάνειας των κτιρίων απαιτείται η προσκόμιση των νέων τεχνικών σχεδίων και της αναθεωρημένης οικοδομικής άδειας. • Μηχανολογικός εξοπλισμός: Σε περίπτωση αντικατάστασης μέρους του εγκεκριμένου μηχανολογικού εξοπλισμού απαιτείται τεχνική έκθεση τεκμηρίωση των προτεινόμενων αλλαγών, ανάλυση των τεχνικών χαρακτηριστικών του νέου μηχανολογικού εξοπλισμού και τουλάχιστον τριών (3) προσφορών των νέων μηχανημάτων, όπου θα προσδιορίζεται και η τιμή ανά μηχανήμα.
ε) Αλλαγές στον αριθμό των δόσεων.	Εγκρίσεις αύξησης δόσεων σε πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις με τροποποίηση της απόφασης έγκρισης της αίτησης ενίσχυσης.
στ) Τροποποίηση χρηματοδοτικού σχήματος	Σχετική αίτηση

4. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	
1	Αίτηση πληρωμής στην οποία θα πρέπει να αναγράφονται αναλυτικά τα στοιχεία του επενδυτικού σχεδίου, το αιτούμενο ποσό (δημόσια δαπάνη), καθώς και για το αν πρόκειται για ενδιάμεση ή τελική δόση.
2	Αναλυτική Κατάσταση Πληρωμών, καθώς και το υπόδειγμα ολοκλήρωσης της πράξης κατά την τελική πληρωμή. Όλα τα παραπάνω πρέπει να φέρουν οπωσδήποτε την σφραγίδα του δικαιούχου και την υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου του.
3	Αντίγραφο θεωρημένης πολεοδομικής άδειας για υφιστάμενες κτιριακές εγκαταστάσεις. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει δαπάνες για νέες κτιριακές εγκαταστάσεις, απαιτείται η προσκόμιση θεωρημένης πολεοδομικής άδειας για τη νέα κατάσταση στην τελική πληρωμή, ενώ η μη ύπαρξή της αποτελεί λόγο αναστολής της εξέτασης του φακέλου πληρωμής μέχρι την προσκόμισή της.

4	Επιμετρήσεις επιβλεπόντων μηχανικών για τις κτιριακές και μηχανολογικές εγκαταστάσεις, με μονογραφές των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης.
5	Τεχνική έκθεση αφανών εργασιών με αιτιολόγηση φυσικού αντικειμένου και δαπανών. (μόνο για αιτήματα που περιλαμβάνουν τέτοιου είδους εργασίες), πλην των κατ'αποκοπήν εργασιών.
6	Τεχνική έκθεση φυσικού αντικειμένου με αιτιολόγηση φυσικού αντικειμένου και δαπανών.
7	Αντίγραφο κίνησης τραπεζικού λογαριασμού που έχει δηλώσει ο δικαιούχος για τη συμμετοχή του στο πρόγραμμα και απεικονίζονται οι πληρωμές του εκάστοτε αιτήματος μέχρι την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής.
8	Βεβαίωση προμηθευτή στην οποία να αναφέρεται η μη παρακράτηση κυριότητας και ότι ο εξοπλισμός είναι καινούργιος και αμεταχειρίστος.
9	Αναγραφή σειριακού αριθμού του κάθε μηχανήματος στα παραστατικά προμήθειας μηχανολογικού εξοπλισμού ή σχετική βεβαίωση προμηθευτή.
10	Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 άρθρο 8 που αφορά την εγκυρότητα των παρεχομένων πληροφοριών από τον ίδιο τον δικαιούχο και για το προσωπικό που απασχολήθηκε στην επένδυση.
11	Επικυρωμένο αντίγραφο του συμβολαίου συνάψεως δανείου.:-
12	Οι απαιτούμενες για τη λειτουργία τους άδειες (τελική πληρωμή): άδεια λειτουργίας, κ.ά.. Στην περίπτωση που κατά την τελική πληρωμή δεν είναι δυνατή η προσκόμισή τους θα υποβάλλονται αντίγραφα των αιτήσεων στις αρμόδιες υπηρεσίες έκδοσης των σχετικών αδειών, καθώς και υπεύθυνη δήλωση του φορέα ότι θα προσκομισθούν μόλις εκδοθούν και όχι αργότερα του 18μήνου από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου (ημερομηνία έκδοσης απόφασης τελικής πληρωμής).
13	Πιστοποιητικό Κτηνιατρικής Υπηρεσίας, για τις περιπτώσεις των επενδύσεων που αφορούν μονάδες σφαγής ζώων – πτηνών ή μονάδες επεξεργασίας και μεταποίησης κρέατος (οδηγία 77/99 ΕΟΚ του Συμβουλίου της 31-12-1976 και οδηγία 64/433 ΕΟΚ της 26-6-1964).
14	Στις περιπτώσεις μετεγκατάστασης και συγχωνεύσεων, θα πρέπει η αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης να βεβαιώνει την παύση λειτουργίας των υφιστάμενων μονάδων μέσω επιτόπιου ελέγχου. (μόνο για αιτήματα τελικής πληρωμής)
15	Τα νόμιμα πρωτότυπα παραστατικά των δαπανών που έχει εκτελέσει ο δικαιούχος και συγκεκριμένα: τα εξοφλημένα τιμολόγια, τα δελτία αποστολής, τις εξοφλημένες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών, τις συμβάσεις ανάθεσης έργου ή προμηθειών οι οποίες θα πρέπει να έχουν κατατεθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., τα αποδεικτικά κατάθεσης σε τραπεζικό λογαριασμό, τις επιταγές, τις εξοφλητικές αποδείξεις.
16	Λοιπά δικαιολογητικά σύμφωνα με τις υποχρεώσεις και δεσμεύσεις του δικαιούχου.
17	Οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κρίνεται σκόπιμο ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη κάθε φορά.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Από τα προσκομισθέντα δελτία αποστολής θα πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να προκύπτει η παράδοση του ενισχυόμενου εξοπλισμού στην παραγωγική μονάδα.

Ειδικά για την εξόφληση των τιμολογίων ή των αποδείξεων παροχής υπηρεσιών, οι συναλλαγές θα πρέπει να εκτελούνται με χρέωση του αντίστοιχου χρηματικού ποσού του λογαριασμού που έχει δηλώσει ο δικαιούχος για τη συμμετοχή του στο πρόγραμμα. Οι Επιτροπές Παρακολούθησης αρμόδιες Αρχές για την εξέταση των αιτημάτων καταβολής ενίσχυσης και την πιστοποίηση οφείλουν να ελέγχουν την ύπαρξη των απαιτούμενων δικαιολογητικών.

Τα εξοφλημένα τιμολόγια θα πρέπει είτε να αναγράφουν τη λέξη «ΕΞΟΦΛΗΘΗ» στο σώμα τους και να φέρουν σφραγίδα και υπογραφή του εκδότη, είτε να συνοδεύονται από εξοφλητική απόδειξη.

Τα παραστατικά προελεύσεως εξωτερικού θα πρέπει να συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση.

Ο έλεγχος θα γίνεται με διασταύρωση των παραστατικών που έχει καταχωρήσει ο δικαιούχος στο ΠΣΚΕ και των πρωτότυπων παραστατικών που έχει προσκομίσει στην αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης. Αντίγραφο του φακέλου με τα παραστατικά που θα φέρουν σφραγίδα και υπογραφή του Προέδρου της αρμόδιας Επιτροπής Παρακολούθησης διαβιβάζεται στον ΕΦΔ προκειμένου να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση που για ειδικούς λόγους η εξέταση του φακέλου πληρωμής πραγματοποιείται από τον ΕΦΔ.

Δεν θα γίνονται αποδεκτά παραστατικά τα οποία υποβάλλονται σε αντίγραφα λόγω απώλειας των πρωτοτύπων, εξαιρουμένων των αποδεδειγμένων περιπτώσεων ανωτέρας βίας που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του δικαιούχου.

5. ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΔΡΑΣΗ 4.2.1

ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ, ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕ ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΕΝΤΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι

1. Στο πλαίσιο της Δράσης 4.2.1, είναι επιλέξιμες προς στήριξη δραστηριότητες ίδρυσης και εκσυγχρονισμού, με ή χωρίς μετεγκατάσταση, μονάδας όπως και δραστηριότητες συγχώνευσης μονάδων υπό τις εξής προϋποθέσεις/εξαιρέσεις:

- α) Η αίτηση στήριξης αφορά επιλέξιμη/ες δραστηριότητα/ες, όπως αναφέρονται στο άρθρο 158α της παρούσας.
- β) Η αίτηση στήριξης αφορά παραγωγή προϊόντων εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης με αξιοποίηση πρώτης ύλης εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης.
- γ) Δεν είναι επιλέξιμη η ίδρυση ελαιοτριβείων. Μονάδες ελαιοτριβείων που έχουν παύσει τη λειτουργία τους μπορούν να επαναλειτουργήσουν με την ίδια δραστηριότητα και δυναμικότητα σε περιοχές που αποδεδειγμένα (με βεβαίωση της ΔΑΟΚ) υπάρχει ελλειμματικότητα της μεταποιητικής υποδομής
- δ) Η ίδρυση σφαγείου είναι επιλέξιμη μόνο σε νησιωτικές περιοχές και δυναμικότητα μέχρι 400 τόνους κρέατος.
- ε) Η ίδρυση σφαγείων πουλερικών είναι επιλέξιμη μόνο σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές.
- στ) Ως εκσυγχρονισμός μονάδας νοείται η αντικατάσταση ή/και η συμπλήρωση μηχανολογικού εξοπλισμού όπως η επέκταση δυναμικότητας (εφόσον καλύπτεται από τις απαραίτητες κάθε φορά αδειοδοτήσεις) ενεργών και ανενεργών μονάδων.

2. Οι ακόλουθες δραστηριότητες είναι αυτές που δύναται να προκηρυχθούν στο πλαίσιο της Δράσης. Ο αρμόδιος ΕΦΔ μπορεί να προκηρύξει μόνο ορισμένες από αυτές, ανάλογα με τα προβλεπόμενα στο ΠΑΑ 2014-2020, στο επιμέρους θεσμικό πλαίσιο των Δράσεων, τις εκάστοτε ανάγκες και τους διαθέσιμους πόρους.

ΔΡΑΣΗ 4.2.2

ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ, ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕ ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΕΚΤΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι

1. Στο πλαίσιο της Δράσης 4.2.2, είναι επιλέξιμες προς στήριξη δράσεις ίδρυσης και εκσυγχρονισμού με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδας όπως και δράσεις συγχώνευσης υπό τις εξής προϋποθέσεις ή εξαιρέσεις:

- α) Η αίτηση στήριξης αφορά επιλέξιμο/ους τομέα/είς, όπως αναφέρονται στο άρθρο 158β της παρούσας.
- β) Οι ορισμοί των υπολειμμάτων και απορριμμάτων βιομηχανικών ειδών διατροφής κ.λ.π θα πρέπει να είναι σύμφωνοι με τη σχετική νομοθεσία. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένες / εγκεκριμένες σύμφωνα με την 340668/26-11-2008 ΚΥΑ (ΦΕΚ 2422/Β').

- γ) Εκσυγχρονισμός χωρίς αύξηση δυναμικότητας άνω του 20%, μονάδων παραγωγής ανόργανων συμπληρωματικών ζωοτροφών για επιχειρήσεις θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένες / εγκεκριμένες σύμφωνα με την ΚΥΑ 340668/26-11-2008 (ΦΕΚ 2422 Β').
- δ) Ίδρυση μονάδων αξιοποίησης προϊόντων και υποπροϊόντων (στερεά και υγρά απόβλητα ελαιοτριβείων), ελαιοκομίας για την παραγωγή λιπασμάτων, εδαφοβελτιωτικών, ζωοτροφών, ενέργειας, κ.λ.π.
- ε) Βαμβάκι και λοιπές κλωστικές ίνες.
- στ) Μονάδες επεξεργασίας κλωστικής κάνναβης και λιναριού.

ΔΡΑΣΗ 4.2.3

ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ, ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΑΓΡΟΤΕΣ

1. Στο πλαίσιο της Δράσης 4.2.3, είναι επιλέξιμες προς στήριξη δράσεις ίδρυσης και εκσυγχρονισμού, με ή χωρίς μετεγκατάσταση, μονάδας όπως και δράσεις συγχώνευσης μονάδων υπό τις εξής προϋποθέσεις/εξαιρέσεις:
  - α) Η αίτηση στήριξης αφορά επιλέξιμο/υς τομέα/είς, όπως αναφέρονται στο άρθρο 1§8γ της παρούσας.
  - β) Η αίτηση στήριξης αφορά παραγωγή προϊόντων εντός ή εκτός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης με αξιοποίηση πρώτης ύλης εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης.
  - γ) Η ίδρυση σφαγείου είναι επιλέξιμη μόνο σε νησιωτικές περιοχές και δυναμικότητα μέχρι 400 τόνους κρέατος.
  - δ) Η ίδρυση σφαγείων πουλερικών είναι επιλέξιμη μόνο σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές.
  - ε) Ως εκσυγχρονισμός μονάδας νοείται η αντικατάσταση ή/και η συμπλήρωση μηχανολογικού εξοπλισμού όπως η επέκταση δυναμικότητας (εφόσον καλύπτεται από τις απαραίτητες κάθε φορά αδειοδοτήσεις) ενεργών και ανενεργών μονάδων.
2. Οι ακόλουθες δράσεις είναι αυτές που δύναται να προκηρυχθούν στο πλαίσιο του Μέτρου. Ο αρμόδιος ΕΦΔ μπορεί να προκηρύξει μόνο ορισμένες από αυτές, ανάλογα με τα προβλεπόμενα στο ΠΑΑ 2014-2020, στο επιμέρους θεσμικό πλαίσιο των Δράσεων, τις εκάστοτε ανάγκες και τους διαθέσιμους πόρους.

6. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

1. Οι προς επιβολή κυρώσεις συνοψίζονται στον ακόλουθο πίνακα και επιβάλλονται αθροιστικά:

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΚΑΙ / Η ΕΝΤΟΣ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ		
ΚΥΡΩΣΗ		
ΟΡΟΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
1) Τήρηση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης	Στην περίπτωση μη τήρησης το χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης, και παρόδου εξάμηνης αποκλειστικής προθεσμίας κατά την οποία ο δικαιούχος δεν έχει ενημερώσει τους φορείς παρακολούθησης της επένδυσης (ΕΦΔ, Επιτροπή Παρακολούθησης) για την πορεία της και δεν έχει αιτηθεί παράταση δεόντως αιτιολογημένη, η επένδυση θεωρείται ότι εγκαταλείφθηκε, η απόφαση ένταξης ανακαλείται και οι τυχόν καταβληθείσες ενισχύσεις αναζητούνται.	
2) Διακοπή λειτουργίας της επιχείρησης / Διακοπή ενισχυόμενης δραστηριότητας		Σε περίπτωση που η επιχείρηση διακόψει οριστικά τη λειτουργία της ή τη δραστηριότητα για την οποία έχει ενισχυθεί, ο ΕΦΔ οφείλει να προβεί άμεσα στην ανάκτηση της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης αναλογικά για τα έτη διακοπής της ενισχυθείσας δραστηριότητας.
3) Μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων που ενισχύθηκαν	Μεταβίβαση παγίων που ενισχύθηκαν στο πλαίσιο του Μέτρου χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους από άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα, και σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε μη πιστοποίηση της επένδυσης και ανάκτηση των τυχόν καταβληθεισών ενισχύσεων.	Μεταβίβαση παγίων μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης, χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους με άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε ανάκτηση της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε για την απόκτηση των παγίων αυτών με την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση δεν έχει διακόψει τη δραστηριότητα για την οποία ενισχύθηκε. Σε αντίθετη περίπτωση η καταβληθείσα δημόσια δαπάνη ανακτάται στο σύνολό της (περίπτωση 2).
4) Πώληση παγίων που αντικαταστάθηκαν μέσω της αίτησης ενίσχυσης, ως παραγωγικός εξοπλισμός αξίας,	Στην περίπτωση αυτή ανακτάται η δημόσια δαπάνη που καταβλήθηκε για την αντικατάστασή τους.	
Εγκεκριμένη δυναμικότητα		Αν διαπιστωθεί μείωση της δυναμικότητας λειτουργίας της μονάδας σε ποσοστό μεγαλύτερο του 60% της εγκεκριμένης, τότε γίνεται αναλογική ανάκτηση της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης για το ποσοστό της δυναμικότητας που υπολείπεται του 60%
Διαπίστωση μη νόμιμης λειτουργίας της επένδυσης (λειτουργία χωρίς αδειοδοτήσεις, νοθεία παραγόμενων προϊόντων)		Σε περίπτωση επιβολής προστίμου από δημόσια υπηρεσία λόγω μη νόμιμης λειτουργίας της μονάδας, επιβάλλεται στον δικαιούχο κύρωση 1% της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης. Σε περίπτωση διαπίστωσης από τον ΕΦΔ ή τα εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα, μη νόμιμης λειτουργίας της Επιχείρησης, ενημερώνεται η αρμόδια υπηρεσία και επιβάλλεται η ανωτέρω κύρωση.
Μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας εκτός Ένωσης όπου απαγορεύεται		Πλήρης ανάκτηση στήριξης

Εξόφληση τιμολογίου με τρόπο μη αποδεκτό από το θεσμικό πλαίσιο του Μέτρου	Το τιμολόγιο δεν κρίνεται επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση	
ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ		
Χρήση των παγίων περιουσιακών στοιχείων που ενισχύθηκαν για μεταποίηση πρώτης ύλης εκτός παραρτήματος Ι της ΣΛΕΕ:		Στην πρώτη διαπίστωση επιβάλλεται πρόστιμο 1% επί της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης και γίνονται συστάσεις στον δικαιούχο. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσής του επιβάλλεται ποινή προστίμου 5% σε κάθε επανέλεγχο.
Επένδυση που αφορά γενετικά τροποποιημένα προϊόντα εκτός ζωοτροφών.		Στην πρώτη διαπίστωση επιβάλλεται πρόστιμο 1% επί της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης και γίνονται συστάσεις στον δικαιούχο. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσής του επιβάλλεται ποινή προστίμου 5% σε κάθε επανέλεγχο.
Χρηματοδότηση των υποβληθεισών προς ενίσχυση δαπανών από άλλο πρόγραμμα	Δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το συγκεκριμένο τιμολόγιο και ενημερώνεται σχετικά ο άλλος φορέας χρηματοδότησης.	
Απώλεια της ιδιότητας που καθιστά τον φορέα δικαιούχο του Μέτρου	Απένταξη της αίτησης ενίσχυσης από το Μέτρο (εφόσον αυτή δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί) και ανάκτηση τυχόν καταβληθείσας ενίσχυσης σε κάθε περίπτωση.	
ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΟΣ Η ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΟΥ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ		
Παραγωγή προϊόντων ποιότητας		Σε περίπτωση που ο δικαιούχος έχει λάβει βαθμολογία για το συγκεκριμένο κριτήριο, επιβάλλεται πρόστιμο 1% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης αν δεν παράγει το αναφερόμενο στην αίτηση ενίσχυσης ποσοστό, κάθε φορά που διαπιστώνεται μη τήρηση του κριτηρίου αυτού.
Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.		Σε περίπτωση που ο δικαιούχος έχει λάβει βαθμολογία για το συγκεκριμένο κριτήριο, επιβάλλεται πρόστιμο 1% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης αν δεν επεξεργάζεται το αναφερόμενο στην αίτηση ενίσχυσης ποσοστό, κάθε φορά που διαπιστώνεται μη τήρηση του κριτηρίου αυτού.

<p>Διατήρηση / αύξηση θέσεων απασχόλησης.</p>		<p>Εάν διαπιστωθεί μείωση του αριθμού των δημιουργουμένων θέσεων απασχόλησης, σε σχέση με τις αναφερόμενες στον φάκελο υποψηφιότητας και λήφθηκαν υπόψη για την ένταξη της πράξης στο πρόγραμμα, ο ΕΦΔ προβαίνει σε ανάκτηση της δημόσιας δαπάνης, το ύψος της οποίας υπολογίζεται με τον ακόλουθο τρόπο: $E.Π. = [(A.Θ. * Y.Δ.) - Y.Θ.] * 1\% * Δ.Δ.$</p> <p>όπου:</p> <p>A.Θ. = Αρχικά προβλεπόμενες Θέσεις εργασίας Y.Θ. = Υφιστάμενες Θέσεις εργασίας Δ.Δ. = Ληφθείσα Δημόσια Δαπάνη Y.Δ. = Ποσοστό Υφιστάμενης Δυναμικότητας E.Π. = Επιβληθέν Πρόστιμο</p>
---	--	---

7. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Προκειμένου να ελέγχεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες ως προς την τήρηση των υποχρεώσεών του, ο δικαιούχος οφείλει να προσκομίζει κατ'ελάχιστον τα εξής στοιχεία:

1. Στοιχεία για τη νόμιμη σύσταση και λειτουργία της επιχείρησης:

- I. Στοιχεία πιστοποίησης της νόμιμης σύστασης του (τελευταίο καταστατικό κ.λπ.).
- II. Στοιχεία πιστοποίησης της μετοχικής εταιρικής σύνθεσης (Πρακτικά Γενικής Συνέλευσης Μετόχων ή/ και αντίγραφο Βιβλίου Μετόχων για Α.Ε., αντίγραφο Βιβλίου Μητρώου Μελών Συνεταιρισμού, τελευταία σχετική τροποποίηση πράξης ίδρυσης για Ο.Ε., Ε.Ε. ή Ε.Π.Ε. κλπ).
- III. Πρόσφατα νομιμοποιητικά έγγραφα εκπροσώπησης.
- IV. Πιστοποιητικό μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση τελευταίου τριμήνου.
- V. Πιστοποιητικό μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση τελευταίου τριμήνου.

2. Στοιχεία τεκμηρίωσης των θέσεων απασχόλησης:

- I. Αντίγραφα συγκεντρωτικών Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (Α.Π.Δ.) υποβληθέντων στο ΙΚΑ για το τελευταίο έτος (τέσσερις τελευταίες υποβληθείσες Α.Π.Δ.).
- II. Καταστάσεις της Επιθεώρησης Εργασίας. φωτοαντίγραφο της/ων αναγγελίας/ων πρόσληψης των νέων ατόμων,
- III. φωτοαντίγραφο πρόσφατης μισθοδοτικής κατάστασης και πληρωμής των ασφαλιστικών εισφορών αυτής,
- IV. φωτοαντίγραφο του θεωρημένου πίνακα εργασίας από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας στον οποίο να αναφέρονται τα ονόματα των ατόμων που προσλήφθηκαν καλύπτοντας τις νέες θέσεις απασχόλησης

3. Στοιχεία λειτουργίας της επένδυσης.

- I. Η πλέον πρόσφατη άδεια λειτουργίας της επένδυσης που έχει ενισχυθεί (Άδεια λειτουργίας για επενδύσεις μεταποίησης, ενημερωτικά σημειώματα τελευταίου έτους εκδοθέντα από ΛΑΓΗΕ για επενδύσεις ΑΠΕ κ.λ.π.).
- II. Βεβαίωση δυναμικότητας της επένδυσης, υπογεγραμμένη από τον υπεύθυνο μηχανικό.

4. Στοιχεία Ισχύος Μηχανημάτων HP ή KW της επένδυσης.

- I. Πίνακας καταγραφής όλων των εγκατεστημένων Μηχανημάτων του Μηχανολογικού Εξοπλισμού [Κατασκευαστής/Τύπος Εξοπλισμού/Έτος Κατασκευής/Serial Number/Ισχύς (Hp ή KW)].
- II. Βεβαίωση ισχύος μηχανημάτων της επένδυσης, υπογεγραμμένη από τον υπεύθυνο μηχανικό.

5. Στοιχεία δημοσιότητας.

I. Φωτογραφία της προβλεπόμενης επεξηγηματικής πινακίδας.

6. Στοιχεία που απαιτούνται για τον έλεγχο της δυναμικότητας

I. Για τις επιχειρήσεις που είναι υποχρεωμένες να τηρούν βιβλία ΑΠΟΘΗΚΗΣ ισοζύγιο παραγόμενου προϊόντος (ποσότητες)

II. Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Εσόδων – Εξόδων ή Α.Ε. και δεν υποχρεούνται να τηρούν βιβλίο αποθήκης, ισοδύναμα παραστατικά κατά περίπτωση.

7. Λοιπά στοιχεία

Λοιπά κατά περίπτωση στοιχεία που πιστοποιούν την τήρηση τυχόν ειδικών όρων των εγκριτικών αποφάσεων για την υπαγωγή και για την ολοκλήρωση της επένδυσης. Για την τήρηση των ανωτέρω, ο Φορέας θα ελέγχεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του άρθρου 4 της παρούσας.